

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM za 2022 rok

Piotrków Trybunalski marzec 2023 rok

SPIS TREŚCI

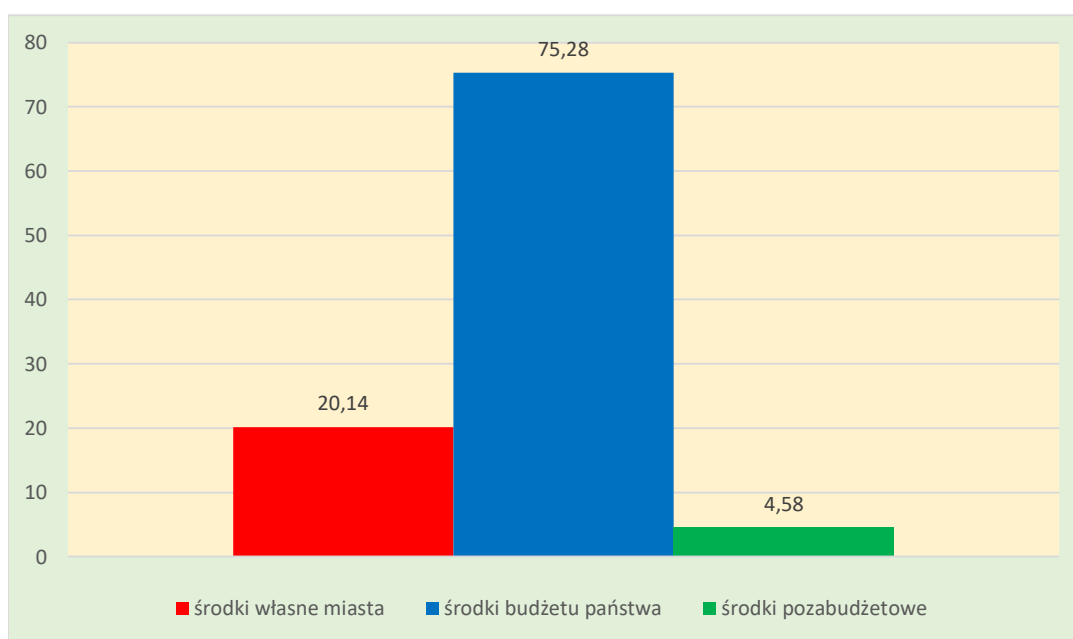
I.	Wstęp.....	s. 3
II.	Adresaci pomocy społecznej.....	s. 5
III.	Zadania pomocy społecznej.....	s. 6
IV.	Zadania własne miasta Piotrków Trybunalski.....	s. 6
V.	Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb.....	s. 12
VI.	Zadania zlecone miastu Piotrków Trybunalski.....	s. 19
VII.	Zadania z zakresu wspierania rodziny	s. 21
VIII.	Zadania z zakresu systemu pieczy zastępczej	s. 26
IX.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami.....	s. 37
X.	Rehabilitacja Społeczna Osób Niepełnosprawnych.....	s. 39
XI.	Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.....	s. 45
XII.	Świadczenia Rodzinne.....	s. 46
XIII.	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	s. 50
XIV.	Dodatki mieszkaniowe.....	s. 50
XV.	Dodatki osłonowe.....	s. 50
XVI.	Dodatki węglowe	s. 51
XVII.	Dodatki dla gospodarstw domowych na inne źródła ciepła	s. 51
XVIII.	Dodatki elektryczne	s. 52
XIX.	Dodatki energetyczne	s. 52
XX.	Karta Dużej Rodziny	s. 52
XXI.	Program „Czyste Powietrze”	s. 52
XXII.	Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	s. 53
XXIII.	Zadania wynikające z Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	s. 53
XXIV.	Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.....	s. 55
XXV.	Podsumowanie.....	s. 56
XXVI.	Wybrane zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w latach 2019 - 2022 –	s. 56
XXVII.	Bilans potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 2023 roku	s. 56

I. Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zwany dalej „Ośrodkiem” jest jednostką organizacyjną Miasta Piotrków Trybunalski powołaną do wykonywania zadań samorządu gminnego i powiatowego z zakresu pomocy społecznej. Ponadto realizuje zadania wynikające z innych ustaw m.in. z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, świadczeń rodzinnych oraz pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków własnych miasta oraz ze środków budżetu państwa. Duże znaczenie dla realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych mają środki finansowe pozyskiwane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Źródła finansowania Ośrodka w 2022 roku przedstawia poniższy wykres (w %):

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

Ośrodek, zgodnie ze statutem realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej własne i zlecone z zakresu administracji rządowej należące do właściwości gminy i powiatu. Zadania Ośrodka określają ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o dodatkach mieszkaniowych, ustawa Prawo energetyczne, ustawa Karta Dużej Rodziny, ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawa o systemie oświaty.

W 2022 roku Ośrodek realizował szerokie spektrum działań ukierunkowanych na zmianę wizerunku pomocy społecznej oraz na promowanie i realizowanie projektów stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców.

Zadania realizowane przez Ośrodek wpisywały się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030 dla Miasta Piotrkowa Trybunalskiego przyjętą Uchwałą nr XXXVI/486/21 Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 26 maja 2021 r.

II. Adresaci pomocy społecznej

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 12 kwietnia 2004 r. o pomocy społecznej, zwana dalej „ustawą o pomocy społecznej”, pomoc społeczna udzielana jest osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie; potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) uchylony;
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.159 ust.1 pkt.1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w 2022 roku przysługiwało:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał kwoty **776,00 zł**,
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekraczał kwoty **600,00 zł**,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych wyżej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Podstawą do przyznania lub odmowy pomocy finansowej jest wywiad środowiskowy przeprowadzany przez terenowego pracownika socjalnego. Wywiad środowiskowy przeprowadza się w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie przyznania świadczenia z pomocy społecznej lub w terminie 2 dni w sprawach nie cierpiących zwłoki, wymagających pilnej interwencji, od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie przyznania świadczenia (Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego).

Na podstawie informacji uzyskanych w toku wywiadu środowiskowego pracownik socjalny sporządza diagnozę sytuacji rodziny, plan pracy z rodziną i ustala zakres pomocy.

III. Zadania pomocy społecznej

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

1. przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń pieniężnych i niepieniężnych;
2. pracy socjalnej;
3. prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
4. analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
5. realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
6. rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą.

IV. Zadania własne Miasta Piotrków Trybunalski

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy między innymi:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
3. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
4. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
5. opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
6. praca socjalna;
7. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych;
8. prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
9. dożywianie dzieci;
10. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
11. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
12. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
13. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
14. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ponadto do zadań własnych gminy należy między innymi:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki.

Główne zadania z zakresu pomocy społecznej, realizowane w 2022 roku przez Ośrodek stanowiły:

1. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się:

- osobie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (kwota zasiłku nie mogła być wyższa niż 776 zł);
- rodzinie, której dochód był niższy od kryterium dochodowego rodziny (tj. 600 zł na osobę).

Minimalna wysokość zasiłku okresowego dofinansowanego z budżetu państwa wynosiła:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Okres, na jaki był przyznawany zasiłek okresowy ustalał Ośrodek na podstawie okoliczności danej sprawy. Kwota zasiłku okresowego nie mogła być niższa niż 20 zł.

W 2022 roku Ośrodek wypłacił zasiłki okresowe na kwotę 1.299.691,88 zł (w tym: 1.298.486,81 zł – dotacja; 1.205,07 zł – środki własne). Zasiłki okresowe wypłacono dla 813 rodzin (1.538 osób w tych rodzinach). Średnia wysokość zasiłku okresowego na rodzinę wyniosła 268,84 zł.

2. Zasiłki celowe

Rodzinie lub osobie może być przyznany zasiłek celowy na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu.

Główne przeznaczenie zasiłków celowych w 2022 roku przedstawiało się następująco:

- leki i leczenie: 183 osoby na kwotę 58.041,64 zł;
- zakup obuwia: 96 osób na kwotę 9.510,00 zł;
- zakup odzieży: 74 osoby na kwotę 9.105,00 zł;
- dofinansowanie do opłaty energii elektrycznej: 95 osób na kwotę 28.632,27 zł;
- dofinansowanie do opłaty gazu: 62 osoby na kwotę 10.923,01 zł;
- dofinansowanie do remontu: 13 osób na kwotę 2.769,98 zł;
- specjalne zasiłki celowe: 92 osoby na kwotę 35.525,38 zł (w tym: na leki kwota 12.648,18 zł);

- zdarzenia losowe: 2 osoby na kwotę 3.400,00 zł;
 - inne: 8.829,54 zł.
- Łącznie wydatki na ten cel wyniosły: 166.736,82 zł.**

3. Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023”

Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. został ustanowiony wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023.

Celem Programu jest m.in. zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

- 1) posiłek;
- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności;
- 3) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

W ramach Programu osobie lub rodzinie mógł być przyznany zasiłek celowy na posiłek, gdy dochód na osobę w rodzinie lub dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekraczał 150% kryterium dochodowego. W przypadku osoby w rodzinie była to kwota 900,00 zł; a w przypadku gospodarstwa jednoosobowego kwota – 1.164,00 zł.

Na realizację programu w 2022 roku Ośrodek wydatkował kwotę w wysokości 2.045.257,10 zł (środki własne wyniosły 818.102,84 zł oraz dotacja wyniosła 1.227.154,26 zł). Łącznie programem objęto 1975 osób, w tym:

- 73 dzieci i młodzieży na kwotę 27.293,50 zł (66 dzieci w szkołach podstawowych, 7 dzieci w przedszkolach);
- 28 osób otrzymało tzw. „gorący posiłek lub pełen obiad” na kwotę 60.582,60 zł
- 1937 osób otrzymało pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w łącznej kwocie 1.933.858,00 zł;
- 31 osób otrzymało świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych na kwotę 20.330,00 zł.

W miesiącu grudniu 2022 roku Ośrodek był współorganizatorem wieczerzy wigilijnej w Dziennym Domu Pomocy Społecznej, w której uczestniczyły 123 osoby skierowanych przez Ośrodek. Koszt wieczerzy wyniósł 3.813,00 zł (w tym: z programu dożywiania 103 osoby na kwotę 3.193,00 zł i *specjalne zasiłki celowe dla 20 osób na kwotę 620,00 zł*).

4. Program wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin najuboższych

Wypoczynkiem letnim organizowanym przez Ośrodek objęte zostały dzieci z rodzin spełniających kryterium dochodowe oraz w których występowała jedna z niżej wymienionych dysfunkcji:

- rodziny niepełne;
- długotrwała choroba;
- bezrobocie;
- wielodzietność;

- patologia społeczna.

Organizacja wypoczynku letniego dzieci i młodzieży poprzedzona została szczegółowym rozeznaniem potrzeb w tym zakresie.

W ramach współpracy z Kuratorium Oświaty w Łodzi, w roku 2022 otrzymano 28 kart kwalifikacyjnych na wypoczynek letni. Uczestnikami kolonii organizowanych w okresie od 21.08.2022 r. do 30.08.2022 r. w miejscowości Jurata, w hotelu LIDO były dzieci – uczniowie szkół podstawowych w wieku 8 – 14 lat.

Ponadto, z rodzinami objętymi wsparciem w ramach ustawy o pomocy społecznej, pracownicy socjalni prowadzili rozmowy informujące o możliwości skorzystania z półkolonii, organizowanych przez Środowiskową Świetlicę Socjoterapeutyczną „Bartek”:

- z uwagi na niepokojące prognozy w zakresie wzrostu zakażeń na COVID-19, wypoczynek zimowy - „My się zimy nie boimy – bardzo dobrze się bawimy” - organizowany był tylko dla wychowanków na stałe zapisanych do Świetlicy;
- półkoloniach letnich - „Moc atrakcji podczas Bartkowych wakacji!”, - które odbywały się w okresie od 04 lipca 2022 r. do 12 sierpnia 2022 r., pracownicy socjalni poinformowali 54 rodziny.

5. Zaopatrzenie w opał

W okresie jesienno-zimowym w 2022 roku Ośrodek zrealizował pomoc w postaci zaopatrzenia w opał, w tym:

- zasiłki celowe na zakup opału dla 55 rodzin w kwocie 40.732,65 zł
- specjalny zasiłek celowy na opał dla 8 rodzin w kwocie 4.690,00 zł

Łącznie w 2022 roku na opał wykorzystano kwotę 45.422,65 zł i ogółem tą formą pomocy objęto 63 rodziny.

6. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Świadczenie to dotyczy pochówku osób bezdomnych, samotnych, a pozostających bez źródła dochodu oraz tych osób, których rodzina nie posiada uprawnień do zasiłku pogrzebowego z ZUS i znajduje się w trudnej sytuacji finansowej.

W 2021 roku Ośrodek pokrył koszty pochówku 23 osób na kwotę 72.316,00 zł.

7. Usługi opiekuńcze

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych. Pomoc ta jest świadczona dla osób samotnych jak również dla osób żyjących w rodzinie, które ze względu na wiek, chorobę lub z innych przyczyn wymagają pomocy w czynnościach życia codziennego. Zakres usług jest dostosowany odpowiednio do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych osoby objętej opieką i ustalany jest podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. Przedmiotowa pomoc jest przyznawana decyzją administracyjną, która zawiera: zakres świadczonych usług opiekuńczych, ilość godzin oraz

odpłatność za usługi.

W 2022 roku usługi opiekuńcze świadczyły opiekunki zatrudnione w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Piotrkowie Trybunalskim ul. Wojska Polskiego 127. Usługi były świadczone bezpłatnie, za częściową lub całkowitą odpłatnością świadczeniobiorców w zależności od ich sytuacji materialnej i zdrowotnej. Uchwałą Nr XIV/268/11 Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania – zostały określone szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze zmienione uchwałą nr XXIV/445/12 Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 29 sierpnia 2012 r.

Ponadto Ośrodek był współrealizatorem Projektu: „Razem możemy więcej” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020 - Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w zakresie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania dla osób niesamodzielnych.

Głównym celem Projektu było zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu Miasta Piotrkowa Trybunalskiego.

W 2022 r. w ramach niniejszego Projektu usługami opiekuńczymi objęto 28 osób. Usługi opiekuńcze świadczyły opiekunki zatrudnione w DDPS.

Koszt 1 godziny usług wyniósł 28,77 zł. Usługami opiekuńczymi realizowanymi z budżetu gminy objęto 270 osób.

8. Praca socjalna – kontrakt socjalny

Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności: prowadzenie profesjonalnej pracy socjalnej poprzez:

- udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej;
- pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów;
- współpracę i współdziałanie z innymi specjalistami.

Praca socjalna udzielana jest niezależnie od dochodu osoby oczekującej wsparcia.

Dla podniesienia skuteczności działań z osobami i rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej, pracownik socjalny może działać w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc. Zawarcie kontraktu socjalnego ma na celu określenie sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej z uwzględnieniem możliwości wykorzystania zasobów środowiska lokalnego. Zawiera on ocenę sytuacji osoby i rodziny oraz cele, które ma osiągnąć osoba i rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Biorąc pod uwagę cel kontraktu

socjalnego, powinien być on zawierany przede wszystkim w tych sytuacjach, w których istnieje możliwość podjęcia przez osobę lub rodzinę działań zmierzających do przezwyciężenia problemów i wyjścia z trudnej sytuacji życiowej (np. bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizm, narkomania).

Z osobami korzystającymi ze wsparcia socjalnego, w 2022 r. pracownicy socjalni zawarli 103 kontrakty socjalne, które dotyczyły przede wszystkim:

- aktywnej postawy w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej – 66 kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi;
- współpracy z asystentem rodziny – 23 kontrakty z rodzinami.

W roku 2022 pracownicy socjalni 7737 razy wizytowali środowiska pozostające w kręgu zainteresowania Ośrodka oraz instytucji, z którymi pozostają we współpracy tj.: sądami, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, placówkami edukacyjnymi, KMP, urzędami itp.

Wsparciem – tylko w formie pracy socjalnej, objęte było 371 rodzin (w tym 923 osoby).

Ponadto w ciągu całego roku terenowi pracownicy socjalni przeprowadzili 6246 wywiadów środowiskowych (w tym 87 wywiadów niezbędnych do wydania decyzji celem uzyskania wsparcia w formie ubezpieczenia zdrowotnego), 245 wywiadów alimentacyjnych oraz 77 wywiadów środowiskowych dla potrzeb Zespołu Świadczeń Rodzinnych.

9. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia oraz ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tych placówkach

Do obowiązkowych zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej należy również kierowanie osób do domów pomocy społecznej oraz ponoszenie przez gminę częściowej odpłatności za ich pobyt. Do ponoszenia odpłatności za pobyt w dps zobowiązanymi są w następującej kolejności:

- mieszkaniowiec domu;
- małżonek, zstępni (dzieci, wnuki) przed wstępnymi (rodzice, dziadkowie);
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Jeżeli dochód mieszkańca wystarcza na pokrycie całości opłaty za dom pomocy społecznej, rodzina i gmina nie ma obowiązku partycypowania w tych kosztach. Mieszkaniowiec domu wnosi opłatę w wysokości nie więcej kwoty niż 70% swojego dochodu netto. Małżonek, zstępni i wstępni wnoszą opłatę w wysokości ustalonej w zawartej z nimi umowie.

Gmina kierująca osobę do domu pomocy społecznej wnosi opłatę w wysokości różnicy między średnim miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca i jego rodzinę. Gmina została również obciążona obowiązkiem zastępczego wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się z odpłatności mieszkańca lub członków jego rodziny. Gminie przysługuje w tym przypadku prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków. Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia.

W 2022 roku gmina wydatkowała kwotę 8.950.071,20 zł na opłacenie pobytu 254 osób w domach pomocy społecznej oraz kwotę 3.157,50 zł na opłacenie pobytu osób w ośrodkach wsparcia.

10. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 776 zł;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – 600 zł.

Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium dochodowego przy czym wysokość zasiłku stałego nie może być wyższa niż 645 zł i niższa niż 30 zł.

W 2022 roku Ośrodek objął tą formą pomocy 459 osób na łączną kwotę 2.546.755,53 zł, a średnia wysokość zasiłku wyniosła 560,01 zł.

11. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Świadczeniem tym obejmowane były osoby korzystające z zasiłków stałych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, świadczeń pielęgnacyjnych, nieposiadające ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2022 roku składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosiła **9%** od wysokości otrzymywanego świadczenia. **Ośrodek opłacił składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 656.008,00 zł**, w tym dla osób pobierających:

- zasiłek stały dla 411 osób na kwotę 215.659,57 zł,
- świadczenie pielęgnacyjne dla 363 osób, specjalny zasiłek opiekuńczy dla 7 osób, zasiłek dla opiekuna dla 5 osób na łączną kwotę 440.348,43 zł.

V. Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb

1. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci.

Obowiązek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie w rodzinie z problemem alkoholowym, spoczywa na samorządach lokalnych.

W związku z powyższym pracownicy socjalni Ośrodka systematycznie podnosili swoje kompetencje i umiejętności w zakresie rozpoznawania przemocy domowej i pomocy ofiarom przemocy poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju szkoleniach.

W celu zwiększenia efektywności pracy i jej usystematyzowania funkcjonowały w Ośrodku procedury monitorowania i wspierania rodzin problemowych. Zgodnie z nimi pracownik socjalny, po ustaleniu w trakcie

wywiadu środowiskowego, sytuacji rodziny, podejmował następujące działania: wprowadzał do pracy z rodziną asystenta, przeprowadzał rozmowy z pedagogiem szkolnym, zgłaszał sprawy pielęgniarce środowiskowej lub lekarzowi pierwszego kontaktu, występował do sądu w sprawie wydania zarządzeń opiekuńczych nad dziećmi. Ponadto był w stałym kontakcie z rodziną, a w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wykonywania obowiązków opiekuńczych, uruchamiał procedury w celu pilnego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Podczas pobytu dziecka w pieczy zastępczej pracownik socjalny pracował z rodziną w celu ewentualnego powrotu dzieci do domu rodzinnego. W przypadku powrotu dziecka w dalszym ciągu sprawowany był nadzór nad funkcjonowaniem rodziny. Pracownik socjalny dodatkowo angażował do współpracy z rodziną – kuratora sądowego, dzielnicowego, pedagoga szkolnego, jak również uczulał sąsiadów, aby w przypadku niepokojących sytuacji natychmiast informowali Ośrodek lub Policję.

W 2022 roku Ośrodek skierował do sądu 8 wniosków o wgląd w sytuację dzieci i podjęcie stosownych działań w zakresie ewentualnego wydania zarządzeń opiekuńczych nad dziećmi. Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowane zostały 3 osoby.

Ofiarom przemocy domowej udzielana była natychmiastowa, specjalistyczna pomoc psychologiczna, a w zależności od potrzeb, poradnictwo socjalne lub prawne. Powyższa pomoc świadczona była w Ośrodku Interwencji Kryzysowej działającym przy Ośrodku. W uzasadnionych sytuacjach udzielane było wsparcie w postaci schronienia dla ofiar przemocy.

Niezmiernie istotna była współpraca i przepływ informacji pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomaganiem ofiarom przemocy domowej. Pracownicy socjalni systematycznie współpracowali z Policją, Strażą Miejską, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, lekarzami oraz pielęgniarkami środowiskowymi.

2. Realizacja projektu „Razem możemy jeszcze więcej”

Miasto Piotrków Trybunalski uzyskało dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektu „Razem możemy jeszcze więcej”. Projekt realizowany jest w ramach Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, Poddziałanie IX.2.1 Usługi społeczne i zdrowotne.

Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Okres realizacji projektu: 01.02.2020 r. – 31.12.2022 r.

Celem projektu było między innymi zwiększenie dostępności do usług wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W ramach zadania 4 Rozwój usług wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Ośrodek realizuje następujące zadania:

- Integracja międzypokoleniowa – spotkania, których celem jest rozwój kompetencji rodzicielskich, poprawa relacji, wzmacnianie więzi w rodzinie.
- Rekreacja.
- Aktywność kulturalna.

- Wyjazdy integracyjne połączone z warsztatami wsparcia dla rodzin zastępczych.
- Wypłata świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej.
- Działania animacyjne podczas spotkań i wyjazdów uczestników.

W okresie sprawozdawczym, w ramach działań projektowych, objęto wsparciem 51 rodzin zastępczych, w tym 11 rodzin zastępczych niezawodowych, 2 rodziny zastępcze zawodowe, 1 rodzinny dom dziecka i 37 rodzin zastępczych spokrewnionych.

W okresie sprawozdawczym Ośrodek zgodnie z harmonogramem zrealizował następujące zadania:

- Integracja międzypokoleniowa.
- Rekreacja.
- Aktywność kulturalna.
- Wyjazdy integracyjne z warsztatami wsparcia dla rodzin zastępczych.

Tabela 1 Przykładowe działania podejmowane w związku z realizacją projektu „Razem możemy jeszcze więcej”

Działania projektu „Razem możemy jeszcze więcej”
Spotkanie noworoczne, pogadanka na temat uzależnień dzieci i młodzieży w CWRiD.
Gry i zabawy na lodowisku.
Warsztaty robienia pizzy w Pizzerii Sjesta.
Zwiedzanie muzeum i poczęstunek.
Wyjście do Centrum Zabaw Edan w Piotrkowie Trybunalskim.
Seanse filmowe kinie Helios np. Sonic 2, To niewypanda, Pan wilk i spółka.
Ognisko dla rodzin w stadninie koni.
Wycieczka z przewodnikiem do Rezerwatu Przyrody Niebieskie źródła w Tomaszowie Mazowieckim.
Warsztaty kreatywne w warsztatowni Anilab.
Piknik rodzinny. Gry i zabawy na świeżym powietrzu.
Warsztaty literacko-plastyczne w Bibliotece Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim.
„Kolorowy Piknik” – gry i zabawy w Parku Miejskim.
„Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności – SOWA” w Mediatece 800-lecia.
Zajęcia sportowe w Top Fit Center w Piotrkowie Trybunalskim.
Spektakl teatralny „Porwanie” – Teatr Awangarda w Miejskim Ośrodku Kultury w Piotrkowie Trybunalskim.
Spektakl teatralny „Wieczorek Pożegnalny” w Miejskim Ośrodku Kultury w Piotrkowie Trybunalskim.
Cyrk Zalewski „Jubileusz 30 - lecia”.
Spektakl teatralny „Mały Książę” – Teatr Piasku Tetiany Galitsyny.
Wyjazdy integracyjne do Bełchatowa, Łodzi oraz Warszawy.

Na realizację działań w 2022 r. wydatkowano 847.224,45 zł, w tym: wkład własny Ośrodka – 514.673,85 zł (świadczenia dla rodzin zastępczych uczestniczących w projekcie) i środki z EFS – 332.550,60 zł (koszty bezpośrednie i pośrednie).

3. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działa na podstawie Uchwały Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania określonych Zarządzeniem Nr 355 Prezydenta Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 12 sierpnia 2011 r. W skład Zespołu weszło 18 osób, przedstawicieli jednostek organizacji pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości oraz organizacji pozarządowych.

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu. Trzech pracowników Ośrodka pełni odpowiednio funkcję Przewodniczącego, Sekretarza Zespołu i Członka Zespołu.

Główne zadania Zespołu Interdyscyplinarnego to integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół tworzył grupy robocze. W skład tych grup wchodziły m.in. pracownicy socjalni, którzy wspólnie z przedstawicielami innych instytucji podejmowali działania zmierzające do rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie wpłynęło **227 formularzy „Niebieskie Karty A”**, z których 195 wszczynało nowe procedury. Odbyło się **557 spotkań grup roboczych** oraz 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Pomocą grup roboczych objęte było **696 osób**, w tym: 455 osób, wobec których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą (212 K; 57 M; 186 D) oraz 241 osób, wobec których istniało podejrzenie stosowania przemocy (40 K; 201 M).

Pracownicy socjalni sporządzili 156 formularzy „Niebieskie Karty” cz. „C” oraz 145 formularzy cz. „D”.

Pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie na bieżąco zajmowali się realizacją procedur „Niebieskie Karty”: podejmowali działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, ze strony techniczno – administracyjnej obsługiwali pracę grup roboczych oraz przygotowują sprawozdawczość. W omawianym okresie prowadzili 239 procedur Niebieskie Karty, 480 razy wizytowali środowiska. W ramach realizacji powyższych działań:

- 6 -rotnie podjęli interwencję w związku z podejrzeniem stosowania przemocy;
- złożyli 5 zawiadomień dotyczących podejrzenia przestępstwa przemocy;
- 5 -rotnie występowali z wnioskiem do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację dzieci;
- 30 razy przesłuchiwani byli w charakterze świadków w KMP i sądzie;
- przekazali 51 kopii procedur „Niebieskie Karty” do KMP i sądu;
- złożyli 1 wniosek do MKRPA o zobowiązanie do leczenia odwykowego;
- 8 dzieci z rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty zostało umieszczone w pieczy zastępczej.

Ponadto pracownicy socjalni uczestniczyli w następujących działaniach w ramach przeciwdziałania przemocy:

- w dniu 22.02.2022 r. **16** pracowników Ośrodka wzięło udział w szkoleniu „Prawa pokrzywdzonych – gdzie szukać pomocy?”;
- w dniu 23.06.2022 r. **3** pracowników socjalnych sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i **2** członków Zespołu Interdyscyplinarnego, wzięło udział w szkoleniu „Działanie grup roboczych”;
- w dniu 03.10.2022 r. **3** pracowników sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie **poprowadziło spotkanie informacyjno - edukacyjne** dla seniorów, z zakresu przeciwdziałania przemocy, w ramach działań profilaktycznych KMP „Bezpieczeństwo Seniorów – Naszą wspólną sprawą”;
- w dniu 14.10.2022 r. **3** pracowników socjalnych sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wzięło udział w szkoleniu „Praca ze sprawcą przemocy”;
- w dniu 09.11.2022 r. **2** pracowników socjalnych sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i **1** członek Zespołu Interdyscyplinarnego wzięli udział w konferencji „Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie w kontekście współdziałania międzyinstytucjonalnego”;
- w dniach 17-18.11.2022 r. **18** członków Zespołu Interdyscyplinarnego wzięło udział w szkoleniu „Wzmocnienie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dobre praktyki”;
- w dniach 21 – 24.11.2022 r. **3 pracowników** wzięło udział w Ogólnopolskim szkoleniu dla specjalistów z KRPA, ZI, OPS i PCPR w zakresie „Najnowsze formy profilaktyki w świetle współczesnych zagrożeń społecznych”, „Przemoc w Rodzinie – występowanie w Polsce i tryb postępowania w przypadku zaistnienia tego zjawiska”;

4. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego

W strukturze Ośrodka funkcjonuje **Ośrodek Interwencji Kryzysowej**, który udziela szybkiej i profesjonalnej pomocy w postaci porad prawnych, psychologicznych i pedagogicznych osobom znajdującym się w różnego rodzaju sytuacjach kryzysowych i zmagających się z problemami w rodzinie. Pomoc jest skierowana do osób dorosłych, jak również i dzieci.

Najczęściej zgłaszanymi problemami przez klientów były sprawy związane z alkoholizmem i przemocą, konfliktami rodzinnymi, rozwodem i alimentami, prawem lokalowym i prawem pracy oraz potrzebą wsparcia psychologicznego. Często te kryzysowe sytuacje wynikały ze zmiany sytuacji rodzinnej po utracie pracy, czy utracie bliskiej osoby. Zmiana sytuacji finansowej rodziny powodowała agresję u dorosłych i problemy wychowawcze z dziećmi.

W 2022 roku w **Ośrodku Interwencji Kryzysowej** udzielono profesjonalnej pomocy w postaci **344** porad specjalistów, w tym: psycholog/pedagog (**134**), prawnik (**102**) i terapeuta ds. uzależnień (**108**).

Na utrzymanie i funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2022 roku Ośrodek wykorzystał środki finansowe w wysokości 79.682,19 zł.

5. Zapewnienie posiłków dla osób przebywających na kwarantannie

W sytuacji, kiedy osoba, szczególnie starsza, samotna, niepełnosprawna i objęta obowiązkową kwarantanną domową nie jest w stanie sama zapewnić sobie gorącego posiłku lub produktów żywnościowych, pomoc zapewnia gmina, niezależnie od kryterium dochodowego.

W 2022 r. taką pomoc otrzymały 2 osoby na kwotę 490,00 zł.

6. Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa”

W 2022r. pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim dokonali rekrutacji osób chętnych do uczestnictwa w Programie „Opieka wytchnieniowa”. Adresowany on był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością oraz osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Jego głównym celem było odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie w codziennych obowiązkach związanych ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym lub zapewnienie czasowego zastępstwa w ich wykonywaniu. Program realizowany był do 31.12.2022 r. w formie świadczenia bezpłatnych usług opieki wytchnieniowej dla 7 osób - w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w tym:

- dla 4 osób sprawujących opiekę nad osobami z orzeczoną znacznym stopniem niepełnosprawności;
- dla 3 osób sprawujących opiekę nad dzieckiem z niepełnosprawnością.

7. Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w roku 2022 prowadził rekrutację

uczestników do programu „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022 r.**”, natomiast jego realizacją zajmował się Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Piotrkowie Trybunalskim. Program adresowany był do mieszkańców Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z orzeczoną znaczną lub umiarkowaną stopniem niepełnosprawności oraz do dzieci w wieku do 16 roku życia, posiadających orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej pomagał przy wykonywaniu codziennych czynności oraz udzielał wsparcia w zakresie funkcjonowania w życiu społecznym. W 2022 r. wsparciem w formie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej objęto 16 osób, w tym:

- 1 dziecko;
- 5 osób dorosłych z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności;
- 10 osób z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności;

8. Praca z osobami bezrobotnymi, długotrwale korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej.

Aktywizacja osób bezrobotnych

W pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi za cel stawia się aktywizowanie osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy. Dąży się do wspierania tych osób aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu, udzielania zindywidualizowanej pomocy w celu zwiększenia umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

W okresie I – XII 2022 r. na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych prowadzone były działania obejmujące m.in.:

- motywowano osoby bezrobotne do aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz do uczestnictwa w zajęciach aktywizujących: szkoleniach, kursach, warsztatach prowadzonych min. przez Powiatowy Urząd Pracy, a także instytucje szkoleniowe;
- pozyskiwano i przekazywano na bieżąco informacje o ofertach pracy, głównie w zawodzie operator wózka widłowego i pracownik produkcji, pracownik firmy sprzątającej, szwaczki i do przyuczenia;
- przeprowadzono rekrutację i przekazano informacje do Projektu realizowanego przez Agencję Usług Oświatowych „OLIMP” „Kwalifikacje zawodowe – szansą na rynku pracy” – poinformowano 65 osób, które miały możliwość udziału w szkoleniach: opiekun osoby starszej, asystent osoby z niepełnosprawnościami, magazynier, spawacz, fryzjer, kosmetyczka - zgłoszono 28 osób;
- na bieżąco rozpowszechniano informacje o ofertach pracy do sprzątania obiektów handlowych – poinformowano 25 osób;
- pozyskiwano oferty pracy dla obywateli Ukrainy – poinformowano 45 osób;
- zgłoszono 14 osób na zajęcie warsztatowe „Samodzielny na rynku pracy”

organizowane przez CliPKZ ul. Dąbrowskiego 13 w Piotrkowie Trybunalskim.

W roku 2022, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim podejmował współpracę z instytucjami rynku pracy:

- kontynuowano współpracę z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Oddział w Piotrkowie Trybunalskim ul. Dąbrowskiego 13 oraz z Powiatowym Urzędem Pracy w Piotrkowie Trybunalskim;
- nawiązano współpracę z firmą Aspen Sp. z o.o. oferującą zatrudnienie w zakresie sprzątania obiektów handlowych;
- osoby bezrobotne kierowano do działających na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego Agencji Pracy Tymczasowej: „PPT/Balans Poland”, EMS, Manpower Group, Adecco Poland, przekazywano na bieżąco informacje o ofertach pracy;
- informowano o szkoleniach, kursach, stażach, zajęciach warsztatowych, poradnictwie psychospołecznym i zawodowym organizowanym przez PUP oraz firmy szkoleniowe, np. „OLIMP”.

W ramach aktywizacji osób bezrobotnych oraz współpracy z instytucjami rynku pracy na rzecz przeciwdziałania długotrwałemu bezrobociu, poinformowano o ofertach pracy oraz skierowano na szkolenia, kursy i zajęcia warsztatowe łącznie **145 osób**.

VI. Zadania zlecone Miasta Piotrków Trybunalski

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy m.in.:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. wypłacanie wynagrodzeń za sprawowanie opieki.

Z powyższych zadań Ośrodek w 2022 r. zrealizował:

1. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. Mogą one polegać na: usprawnianiu do funkcjonowania w społeczności lokalnej, pielęgnacji, rehabilitacji fizycznej, terapii psychologicznej i pedagogicznej, wsparciu edukacyjnym, pomocy mieszkaniowej.

Zakres usług jest ustalany w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. Zlecenie na wykonywanie usług potwierdzone jest zaświadczeniem wydanym przez lekarza specjalistę. Pomoc

w formie specjalistycznych usług opiekuńczych przyznawana jest decyzją administracyjną.

W 2022 roku specjalistyczne usługi opiekuńcze były wykonywane przez opiekunki zatrudnione w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Piotrkowie Trybunalskim ul. Wojska Polskiego 127. Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze ustalana jest na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi są świadczone bezpłatnie lub za częściową lub całkowitą odpłatnością świadczeniobiorców w zależności od ich sytuacji materialnej i zdrowotnej.

W 2022 roku specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 17 osób (w tym: dla 16 osób dorosłych i 1 dziecko).

2. Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przysługuje opiekunowi prawnemu osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej. Opiekun prawny musi wystąpić do sądu opiekuńczego o przyznanie takiego wynagrodzenia. Świadczenie to może być przyznane okresowo albo jednorazowo, gdy opieka ustaje lub opiekun zostaje z niej zwolniony. W obydwu sytuacjach to sąd ustala jego wysokość. Świadczenie w pierwszej kolejności wypłacane jest z dochodów lub majątku osoby, nad którą jest sprawowana opieka. Jeżeli nie jest to możliwe, wynagrodzenie wypłaca ośrodek pomocy społecznej. Udzielenie świadczenia w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Ośrodek w 2022 roku poniósł wydatki wraz z kosztami obsługi na realizację powyższego zadania w kwocie 207.080,69 zł (dotacja na świadczenia 203.988,82 zł; koszty obsługi 3.091,87 zł i środki własne 0 zł). Wynagrodzenie wypłacono dla 25 opiekunów (427 świadczeń).

3. Świadczenie pieniężne przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej posiadaczowi Karty Polaka

Nowelizacja ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka rozdział 2a, dotyczący świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w Polsce przewidział możliwość przyznawania wskazanym osobom świadczenia pieniężnego na okres do 9 miesięcy, przeznaczonego na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Polsce. W okresie pierwszych trzech miesięcy świadczenie ustalane będzie w kwocie stanowiącej równowartość 50% najniższego ustawowego wynagrodzenia za pracę, natomiast w okresie kolejnych sześciu miesięcy - 60% wskazanej kwoty.

W 2022 roku Ośrodek przeznaczył środki w wysokości 17.160,00 zł na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania

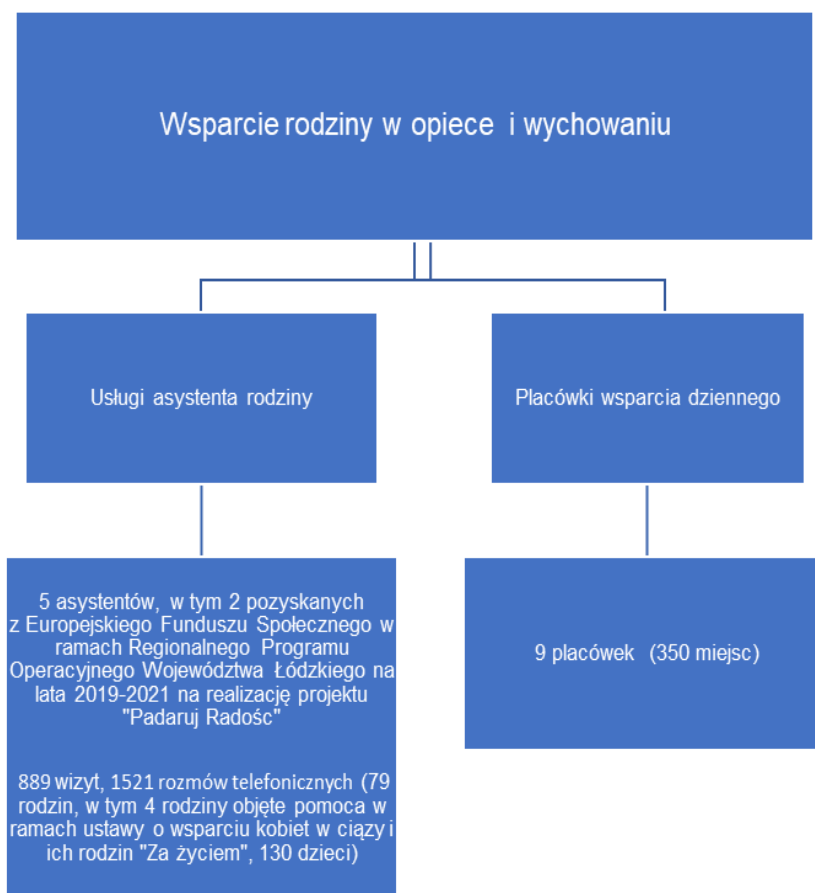

w Rzeczypospolitej Polskiej posiadaczy Karty Polaka (1 rodzina, w tym 2 osoby).

VII. Zadania z zakresu wspierania rodziny

Podstawowym narzędziem działania systemu wspierania rodziny jest praca z rodziną. Jest ona ważna od momentu przeżywania przez rodzinę pierwszych trudności oraz niezbędna wówczas, gdy w rodzinie ma miejsce poważny kryzys - zagrażający dobru dziecka. Rodzina w wyniku podjętej z nią pracy, powinna osiągnąć zdolność prawidłowego funkcjonowania na tyle, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone.

Wsparcie rodziny w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu prowadzone było w następującej formie:

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

1.1. Asystenci

W 2022 roku, wsparciem pięciu asystentów rodziny objętych było 89 rodzin biologicznych z terenu miasta Piotrkowa Trybunalskiego, w tym cztery rodziny objęte pomocą w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”. Asystenci łącznie objęli wsparciem 154 dzieci z rodzin wymagających pomocy. Środowiska rodzinne w 2022 roku wizytowane były 1392 razy.

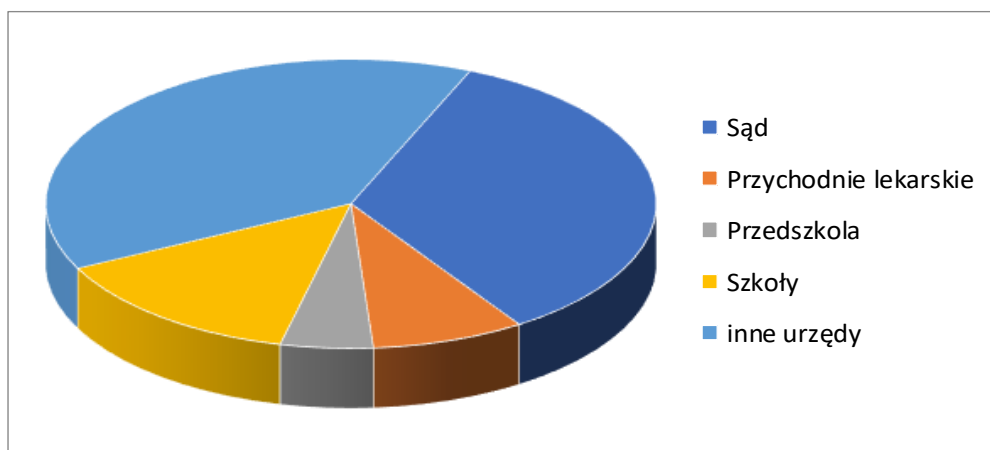

W okresie tym asystenci przeprowadzili 1320 rozmów telefonicznych z rodzinami objętymi wsparciem. Ponadto w siedzibie Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka odbyło się 135 spotkań asystentów rodziny z podopiecznymi.

Z pięcioma rodzinami praca została zakończona w wyniku aktywnej współpracy z asystentem. Plan pracy w całości został zrealizowany, a rodzina zwiększyła swoje umiejętności w zakresie opiekuńczo – wychowawczym i usamodzielniała się. Z 5 rodzinami praca została zakończona ze względu na brak współpracy, natomiast w trzech przypadkach ze względu na zmianę miejsca zamieszkania podopiecznych. Dwie rodziny wyraziły brak chęci zmiany sytuacji życiowej i złożyły rezygnację z współpracy z asystentem rodziny. Asystenci współpracowali z 12 rodzinami, gdzie występowało zjawisko przemocy. Należy podkreślić, że dzięki ścisłej współpracy z Zespołem Pomocy Środowiskom Rodzinnym możliwe było szybkie reagowanie na sytuacje kryzysowe oraz podejmowanie działań mających na celu ich rozwiązanie.

W celu uzyskania informacji na temat rodziny asystenci podejmowali współpracę między innymi z takimi instytucjami, jak (ilość wizyt oraz konsultacji telefonicznych): Sąd Rejonowy (470), przychodnie lekarskie (111), przedszkola (67), szkoły (190) oraz świetlice środowiskowe i inne urzędy (531). W siedzibie Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka Ośrodka asystenci udzielili różnego rodzaju porad 135 osobom wymagającym pomocy i wsparcia.

Wykres 1 Instytucje, z którymi asystencji rodziny podjęli współpracę mającą na celu uzyskanie informacji na temat rodzin.

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

Asystenci opracowali 140 planów pracy z rodziną. W okresie styczeń – grudzień 2022 roku sporządzone zostały 142 okresowe oceny sytuacji rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i 25 pism do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim na temat funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności. Odbyło się 9 spotkań zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji rodzin objętych wsparciem asystenta, podczas których analizowano sytuację 34 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Podczas pracy z rodzinami asystenci wiele czasu poświęcali szczególnie dzieciom, pomagali w uzupełnieniu zaległości edukacyjnych oraz uczyli jak spędzać czas wolny i wykonywać drobne obowiązki domowe dopasowane do wieku. W pracy z osobami dorosłymi koncentrowali się na kształtowaniu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych. Poprzez zabawę oraz wspólne organizowanie czasu rodzice mieli możliwość obserwacji i nauki, jak aktywnie spędzać czas z dziećmi i nawiązywać z nimi pozytywne relacje. Rodziny objęte wsparciem asystentów nabywały umiejętności radzenia sobie z trudnościami dnia codziennego poprzez budowanie systemu wartości oraz wzrost samoakceptacji. Praca z rodzinami ukierunkowana była również na zapewnienie dzieciom wsparcia zgodnie z aktualnymi potrzebami rozwojowymi. W tym celu specjaliści przekazywali wiedzę z zakresu umiejętności dotyczących rozpoznawania i prawidłowego zaspokajania potrzeb dzieci. Zwiększenie świadomości rodziców dotyczącej potrzeby edukacji przedszkolnej spowodowało, że 27 rodzin zapisało dzieci do przedszkoli.

W rodzinach objętych wsparciem asystentów (w miarę możliwości) wprowadzano podstawowe nawyki higieniczne, prowadzono rozmowy dotyczące istoty utrzymywania higieny oraz wprowadzano harmonogramy kąpieli. Zwracano również uwagę na zbilansowane żywienie członków rodziny, czego skutkiem było wprowadzenie do diety (szczególnie dzieci) pełnowartościowego pożywienia, ograniczając jednocześnie nieracjonalny zakup słodczych i produktów nie wartościowych. Asystenci towarzyszyli rodzinom podczas zakupów oraz pomagali tworzyć listy zakupów.

Asystenci prowadzili również pracę pod kątem wdrażania zasad prowadzenia gospodarstwa domowego i dbania o porządek w mieszkaniu. W tym zakresie również zaobserwowano pozytywne zmiany. Nadzorowi asystentów podlegał także budżet domowy ze względu na fakt, iż rodziny nie potrafiły gospodarować środkami finansowymi. W ocenie asystentów w 27 rodzinach pojawiły się symptomy świadczące o racjonalizacji wydatków oraz właściwego doboru artykułów spożywczych.

Wiele czasu asystenci poświęcili także na uświadomienie rodzicom konieczności korzystania z podstawowej opieki medycznej - szczególnie w przypadku dzieci. Wymiernym efektem tych działań było zwiększenie kompetencji opiekuńczych. Rodziny przekonały się do możliwości korzystania z porad różnych specjalistów, co umożliwiło profesjonalną diagnozę przyczyn nieprawidłowości występujących w funkcjonowaniu małoletnich.

Praca asystentów skoncentrowana była również na motywowaniu rodzin do korzystania z konsultacji psychologicznych, psychiatrycznych oraz pomocy pedagoga. Aż 102 osoby z rodzin objętych wsparciem asystenta skorzystało z tych form pomocy specjalistycznej.

Praca asystentów skoncentrowana była również na motywowaniu rodzin do korzystania z konsultacji psychologicznych z psychologiem w Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka. Z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, skorzystały z takiej pomocy specjalistycznej 42 osoby dorosłe oraz 41 dzieci w formie poradnictwa (211 razy). Psycholog przeprowadził badania psychologiczne czterech osób.

W rodzinach z problemem alkoholowym podejmowano działania dotyczące zachowania abstynencji. Przeprowadzone zostały mini wykłady na temat szkodliwości alkoholu oraz skutków jego spożywania. Działania te miały na celu

zwrócenie uwagi na związek między nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, a wzrostem dysfunkcyjności systemu rodzinnego. Terapię leczenia uzależnienia od alkoholu podjęło 16 osób.

Z młodzieżą przeprowadzono rozmowy na temat unikania czynników sprzyjających powstawaniu patologii. W tym zakresie nastolatki zostały uświadomione w kwestii współczesnych zagrożeń (uzależnienia, cyberprzemoc itp.) i ich skutków dla jakości życia człowieka.

Wspólna analiza rynku pracy (oferty zatrudnienia, tworzenie dokumentów aplikacyjnych) oraz wsparcie w aktywnym poszukiwaniu pracy sprawiły, że 42 osobom udało się uzyskać zatrudnienie, a 22 osoby utrzymały zatrudnienie w ciągu 2022 roku.

1.2. Pomoc w opiece i wychowaniu

W celu wsparcia rodziny, dzieci obejmowane były opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówki prowadziły zajęcia opiekuńczo - wychowawcze w ramach małych grup dobranych pod względem wieku i rozwoju. Dzieci korzystały z zajęć o charakterze profilaktycznym, kulturalnym, rekreacyjnym, sportowym oraz mogły uzyskać pomoc dydaktyczną. Ponadto placówki te organizowały zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, kompensacyjne oraz logopedyczne. Możliwość zapisania dziecka do placówki miał każdy rodzic/opiekun prawny dziecka, który potrzebował wsparcia w procesie wychowania swojego dziecka oraz był gotów podjąć współpracę z pracownikami placówek na rzecz poprawy sytuacji dziecka i swojej rodziny.

Na terenie Miasta Piotrków Trybunalski funkcjonuje 8 placówek wsparcia dziennego. Placówki te w 2022 r. dysponowały łącznie 320 miejscami dla dzieci i młodzieży w wieku 5 – 16 lat.

Tabela 1 Liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego

Lp.	Nazwa placówki	Adres	Liczba miejsc
1.	Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna „Bartek”	ul. Norwida 4	150
2.	Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna „Bartek”; oddział „Promyk”	ul. Wojska Polskiego 54	
3.	Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna „Bartek”; oddział „Tęcza”	ul. Broniewskiego 5	
4.	Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna „Bartek”; oddział „Piątka”	ul. 3 Maja 23	
5.	Oratorium Św. Antoniego przy Klasztorze O. o. Bernardynów	ul. Słowackiego 2	80
6.	Świetlica środowiskowa BIEDRONKA	ul. Poprzeczna 5a m. 11	30
7.	Świetlica środowiskowa STARÓWKA	ul. Zamurowa 10	30
8.	Świetlica socjoterapeutyczna „Mieszkańcy Dworu”	Pl. Czarnieckiego 1/43	30

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

Na terenie miasta funkcjonuje również 12 żłobków (w tym Miejski Żłobek Dzienny) i 4 klubiki dziecięce.

Tabela 2 Liczba dzieci uczęszczających do żłobków i klubików dziecięcych.

Lp.	Nazwa Placówki	Adres	Liczba uczęszczających dzieci
1.	Miejski Żłobek Dzienny	ul. Belzacka 97 E	97
2.	Klubik Dziecięcy Okruszek	ul. Podmiejska 17/19	8
3.	Żłobek Villa Bambini	ul. Pijarska 7	116
4.	Klub Dziecięcy Magdalena Jakubiak	ul. Dmowskiego 38D	14
5.	Żłobek Ready Steady Go	ul. 1 – go Maja 18 A	4
6.	Niepubliczny Żłobek SIMARE	ul. Narutowicza 23	24
7.	Niepubliczny Żłobek SIMARE 2	ul. Rolnicza 41	15
8.	Żłobek "Tęczowe Dzieci"	ul. Dmowskiego 38D	141
9.	Żłobek Radosne Brzdące	ul. Wolborska 50/56	0
10.	Klub dziecięcy Kubuś Puchatek i Przyjaciele	ul. Słowackiego 98b/2b	15
11.	Żłobek VILLA BAMBINI BIS	ul. Pijarska 7	30
12.	Klubik dziecięcy Aneta Nurkowska READY-STEADY-GO	ul. Szeroka 17	8
13.	Żłobek Planeta Juniora	ul. Świeża 17/19	0
14.	Żłobek Planeta Juniora 2	ul. Słowackiego 93	0
15.	Żłobek Planeta Juniora 3	ul. Słowackiego 93/93	24
16.	Żłobek MUMINKI	Ul. Wolborska 48	0

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

1.3. Realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

W związku z obowiązywaniem ustawy z 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiet w ciąży i jej rodziny.

Na terenie Piotrkowa Trybunalskiego w 2022 roku wsparciem objęte były cztery rodziny. Asystenci rodziny koordynowali leczenie dzieci poprzez: pomoc w wyznaczaniu terminów wizyt lekarskich, wizyty w poradniach i kontakt

telefoniczny (23), wspólne wizyty lekarskie (5), pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (11), pomoc w uzyskaniu usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych dla dzieci (3), udzielanie informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny i kobiety w ciąży, przewyciężanie trudności w pielęgnacji dziecka, wsparcie psychologiczne.

1.4. Inne formy wsparcia rodziny

Ponadto w okresie od 01 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku asystenci rodziny systematycznie podnosili swoje kwalifikacje w zakresie bezpiecznej pracy oraz pracy z dziećmi i rodziną biorąc udział w następujących szkoleniach:

- *Superwizja dla pracowników pomocy społecznej* – spotkania odbywają się co miesiąc – pięciu asystentów rodziny;
- *„Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla pracowników podmiotów działających w obszarze pieczy zastępczej i adopcji”* – dwóch asystentów rodziny;
- *„Praca z rodziną biologiczną. Powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny Biologicznej”* – pięciu asystentów rodziny;
- *„ABC zaburzeń neuropsychologicznych dzieci i dorosłych”* - pięciu asystentów rodziny;
- *„Dialog motywacyjny”* – dwóch asystentów rodziny;
- *„Cyberbezpieczeństwo i ochrona danych osobowych”* – pięciu asystentów rodziny;
- *„Szkolenie BHP”* - pięciu asystentów rodziny;
- *„Bezpieczeństwo pracownika socjalnego. Wybrane aspekty”* - pięciu asystentów rodziny;
- Konferencja – *„Wsparcie rodziny, pieczy zastępczej. Bilans przeszłości – razem dla przyszłości.”* – jeden asystent rodziny.

Ponadto dwóch asystentów rodziny uzyskało certyfikat ukończenia kursu Polskiego Języka Migowego na poziomie elementarnym (A1/A2).

Pomimo trwającej w mediach w 2022 roku kampanii mającej na celu pozyskanie rodzin wspierających do Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka nie zgłosiła się żadna osoba chętna do pełnienia tej funkcji.

Na realizację zadania z zakresu wspierania rodziny w 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 341.654,37 zł (w tym: 326.654,37 zł – środki własne; 15.000,00 zł – dotacja celowa).

VIII. Zadania z zakresu systemu pieczy zastępczej

1. Organizator pieczy zastępczej

Realizacja zadań z zakresu systemu pieczy zastępczej za 2022 rok była ściśle skorelowana z celem strategicznym i wynikającymi z niego celami szczegółowymi Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej na lata 2022 – 2024. Priorytetowe zadania realizowane były przez wykwalifikowaną kadrę specjalistów, w ramach różnorodnych form pomocy, a w szczególności poprzez

konsultację i poradnictwo specjalistyczne, terapię i mediację oraz pomoc prawną w zakresie prawa rodzinnego.

2. Podejmowanie działań propagujących rodzinną pieczę zastępczą

W roku sprawozdawczym 2022 rozpoczęła się kampania promująca rodzinną pieczę zastępczą. Akcja promocyjna „Dla Taty i Mamy etaty mamy”, miała na celu przybliżenia środowisku lokalnemu tematyki rodzicielstwa zastępczego, a w konsekwencji pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych. W piotrkowskich massmediach (radio, tv, prasa) przedstawiono zagadnienia z zakresu rodzicielstwa zastępczego. Pozyskano środki na materiały promocyjne (plakaty, ulotki), które zostały rozpowszechnione przez pracowników CWRiD w instytucjach miejskich, szkołach, przedszkolach, żłobkach, przychodniach, kościołach. Dodatkowo promocja skupiała się w głównej mierze na działaniach związanych z realizacją projektu „Razem możemy jeszcze więcej”. Przygotowane przez koordynatorów spotkania, odbywające się na terenie miasta, stanowiły dodatkową formę promocji.

Ponadto w omawianym okresie sprawozdawczym utworzona została witryna w mediach społecznościowych - Facebook, której administratorami są koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2022 roku zainicjowano radiową kampanię medialną promującą rodzicielstwo zastępcze. Na stronie internetowej zamieszczony został film promujący rodzicielstwo zastępcze. Film „Rodzicielstwo zastępcze... Podziel się miłością!” posiada 900 odtworzeń na stronie internetowej youtube.pl.

W omawianym roku sprawozdawczym Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka przekazało szereg informacji na temat pieczy zastępczej, organizowanych spotkań, wywiadów oraz podejmowanych inicjatyw, które były systematycznie publikowane na stronie internetowej.

W 2023 roku pracownicy Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka będą w dalszym ciągu kontynuować działalność związaną z promocją rodzicielstwa zastępczego skoncentrowaną na przekazywaniu informacji na temat pieczy zastępczej mieszkańcom Piotrkowa Trybunalskiego poprzez: organizowanie szkoleń i konferencji on – line oraz kontynuowanie współpracy z lokalnymi mediami.

3. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

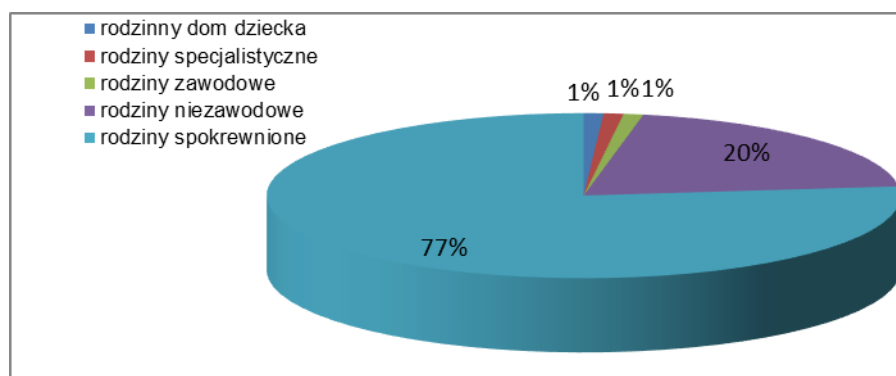
Pieczą zastępczą nad dzieckiem sprawowana jest w ramach form rodzinnych (rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka) bądź instytucjonalnych (placówki opiekuńczo – wychowawcze). Formalnym warunkiem utworzenia rodziny zastępczej jest spełnienie kryteriów określonych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Uzyskanie zaświadczenia kwalifikacyjnego potwierdza pozytywne ukończenie procedury kwalifikacyjnej. Uzyskane w toku kwalifikacji zmienne pozwalają określić m.in. motywację kandydatów do założenia rodziny zastępczej, oczekiwania względem dziecka, relacje z innymi członkami rodziny oraz własne doświadczenia życiowe, które mogą mieć wpływ na proces wychowywania dziecka.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, iż w strukturze rodzicielstwa zastępczego w Piotrkowie Trybunalskim dominującym typem rodziny zastępczej jest rodzina zastępcza spokrewniona (rys.2). Rodziny zastępcze, w których opiekę sprawują dziadkowie stanowią nietypowe, ze względu na dużą różnicę wieku środowisko wychowawcze. W wielu przypadkach utrudnia to realizację niektórych zadań opiekuńczo – wychowawczych. Trend ten znajduje odzwierciedlenie w sposobie doboru kandydatów na rodziny zastępcze. W większości przypadków kwalifikowanie kandydatów odbywa się w ramach współpracy z Sądem Rejonowym, który zwraca się do organizatora pieczy zastępczej o nadesłanie opinii o kandydacie na rodzica zastępczego.

W omawianym okresie sprawozdawczym sporządzono 13 diagnoz pedagogicznych oraz 13 opinii psychologicznych, na podstawie których sformułowano 13 opinii do sądu.

Rysunek 2. Struktura rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Piotrkowa Trybunalskiego (stan na dzień 31.12.2022 r.)

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym pedagog sporządził (na dzień 30.06.2022 r. i na dzień 30.12.2022 r.) 2 - krotnie do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim:

- a) rejestr osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka (15 osób),
- b) rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej (18 osób),
- c) rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka (3 osoby).

4. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne i konsultacje psychologiczno – pedagogiczne było realizowane w następujących obszarach:

- ✓ rozpoznawanie indywidualnych potrzeb dzieci i młodzieży oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych,
- ✓ pomoc psychologiczna (diagnoza i konsultacje) udzielana osobom dorosłym, dzieciom oraz rodzinom przeżywającym różnego rodzaju kryzysy i trudne sytuacje,

- ✓ diagnozowanie sytuacji wychowawczych w celu wspierania rozwoju dziecka,
- ✓ określenie form pomocy psychologicznej, w tym działań profilaktycznych, mediacyjnych i interwencyjnych wobec dziecka i rodziców,
- ✓ konsultowanie zgłaszanych problemów i udzielanie wskazówek wychowawczych,
- ✓ opiniowanie na użytek wymiaru sprawiedliwości sytuacji rodziny.

W związku z powyższym w ramach poradnictwa specjalistycznego udzielono łącznie 313 porad. Terapią pedagogiczno - psychologiczną objęto łącznie 19 rodzin zastępczych i 22 rodziny biologiczne.

5. Podnoszenie kompetencji pracowników

Specyfika pracy wykonywanej w obszarze pieczy zastępczej zobowiązuje wszystkich pracowników do systematycznego podnoszenia kompetencji zawodowych. W ogólnej, długofalowej perspektywie kształcenie i rozwój sprzyjają poszerzaniu profesjonalnych horyzontów oraz zaspokajaniu potrzeby samorealizacji pracownika. W roku sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka z uwagi na obostrzenia związane z COVID – 19, uczestniczyli w szkoleniach tradycyjnych oraz on – line, których tematyka ściśle korelowała z charakterem wykonywanych przez nich zadań.

TEMAT SZKOLENIA	LISTA UCZESTNIKÓW
○ <i>Superwizja dla pracowników pomocy społecznej – spotkania odbywają się co miesiąc</i>	<i>5 asystentów, 7 koordynatorów, 1 pracownik socjalny</i>
○ <i>„Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla pracowników podmiotów działających w obszarze pieczy zastępczej i adopcji”</i>	<i>2 asystentów, 7 koordynatorów, 1 pracownik socjalny, 2 pracowników administracyjnych</i>
○ <i>„Praca z rodziną biologiczną. Powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny Biologicznej”</i>	<i>5 asystentów, 4 koordynatorów</i>
○ <i>„ABC zaburzeń neuropsychologicznych dzieci i dorosłych”</i>	<i>5 asystentów, 6 koordynatorów</i>
○ <i>„Dialog motywacyjny”</i>	<i>2 asystentów, 7 koordynatorów</i>
○ <i>„Cyberbezpieczeństwo i ochrona danych osobowych”</i>	<i>5 asystentów, 7 koordynatorów</i>
○ <i>„Szkolenie BHP”</i>	<i>5 asystentów</i>
○ <i>„Bezpieczeństwo pracownika socjalnego. Wybrane aspekty.”</i>	<i>5 asystentów, 7 koordynatorów</i>

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

6. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewnia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka udział w szkoleniach. Z kolei rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinny dom dziecka są zobowiązani do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji, w szczególności przez udział w szkoleniach. W 2022 r. rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinny dom dziecka wzięły udział w następujących szkoleniach: „Wsparcie specjalistyczne w budowaniu relacji w rodzinie – warsztaty edukacyjne”, „Budowanie więzi po trudnych doświadczeniach”, „Budowanie autorytetu rodzica zastępczego oraz sposobami radzenia sobie z agresją u dzieci i młodzieży”.

7. Integracja środowiska rodzinnej pieczy zastępczej

Rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinny dom dziecka, zamieszkujący na terenie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego, w 2022 r. objęci zostali opieką 8 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wyznaczonych przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W obowiązującym okresie sprawozdawczym tj. w okresie od stycznia do grudnia 2022 r. wsparciem objęto 109 rodzin z terenu Miasta Piotrkowa Trybunalskiego, w których wychowywane były małoletnie dzieci oraz pełnoletni wychowankowie. Praca koordynatora opierała się w głównej mierze na wspieraniu rodzin podczas wypełniania obowiązków opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci, których we wszystkich rodzinach było łącznie 110. Dla każdego dziecka przygotowano i realizowano indywidualny plan pomocy dziecku. Ponadto wsparciem koordynatora objętych zostało 40 pełnoletnich wychowanków pozostających nadal w byłej rodzinie zastępczej. Dodatkowo udzielano indywidualnych porad dotyczących poszukiwania zatrudnienia, uzyskania mieszkania socjalnego, jak również motywowano do podjęcia dalszej nauki.

Do najbardziej istotnych należała współpraca koordynatorów z pedagogami oraz wychowawcami klas, szczególnie w zakresie aktualnych osiągnięć edukacyjnych dzieci. Dzięki współpracy ze szkołami, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną oraz rodzinami zastępczymi dokonano rozpoznania potrzeb dziecka. W efekcie doprowadziło to do wystawienia opinii, orzeczeń, czy też prowadzenia terapii. W 2022 roku z tego typu wsparcia korzystało 38 dzieci i młodzieży. Systematyczna kontrola sytuacji szkolnej uświadomiła rodzicom zastępczym konieczność zapisania dzieci na zajęcia pozalekcyjne, wyrównawcze oraz korepetycje. Łącznie z takich zajęć w rodzinach zastępczych skorzystało 27 dzieci. Stałe monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci uświadomiło rodzicom zastępczym konieczność dokonywania wizyt lekarskich oraz konsultacji specjalistycznych. Z poradnictwa specjalistycznego skorzystało 68 dzieci.

Ośrodek, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, przekazywał do Regionalnego Ośrodka Adopcyjnego w Łodzi Filia w Piotrkowie Trybunalskim informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających. W roku 2022 zostało zgłoszonych 8 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Ośrodek Adopcyjny na

posiedzeniach komisji kwalifikacyjnej omawiał sytuację zgłoszonych dzieci. Dotychczas otrzymano 1 odpowiedź z Regionalnego Ośrodka Adopcyjnego o odstąpieniu od podjęcia decyzji ze względu na osiągnięcie przez zgłaszanego pełnoletności oraz 5 odpowiedzi o niezakwalifikowaniu do przysposobienia.

Ustawowym zadaniem Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka pomocy i wsparcia. Jedną z proponowanych form wsparcia dla rodzin zastępczych w roku 2022 była realizacja projektu „Razem możemy jeszcze więcej”, którego zadaniem jest rozwój kompetencji rodzicielskich, poprawa relacji w rodzinie, wzmacnianie więzi oraz integracja międzypokoleniowa. W ubiegłym roku sprawozdawczym udział w projekcie brało 45 piotrkowskich rodzin zastępczych.

Ponadto, Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współfinansował remont lokalu należącego do zawodowej rodziny zastępczej, w celu poprawy warunków mieszkaniowych oraz dostosowania ich do potrzeb umieszczonych tam małoletnich dzieci.

8. Współpraca koordynatora z asystentem oraz z pracownikiem socjalnym dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej

Jednym z ustawowych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizowanym w 2022 r. było objęcie rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka opieką koordynatora. Do jego głównych zadań należało przygotowanie, we współpracy z asystentem, planu pomocy dziecku. Plan ten zawierał działania mające na celu umożliwienie dziecku powrotu do rodziny naturalnej.

W roku sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej objęli wsparciem 109 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 150 dzieci i pełnoletnich wychowanków. Dla wszystkich małoletnich dzieci utworzone zostały plany pomocy.

W celu ustalenia stopnia realizacji planu pomocy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonywał oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Ocena przeprowadzana była w konsultacji z asystentami rodziny i koordynatorami oraz z udziałem pracowników socjalnych. Jednym z zadań posiedzenia zespołu było dokonanie oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W tym celu koniecznym było ustalenie aktualnej sytuacji rodziców biologicznych oraz stopnia ich gotowości do przejęcia opieki nad dziećmi. Ustalenie powyższego było możliwe dzięki ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi z terenu naszego miasta, powiatu. W celu pozyskiwania informacji na temat sytuacji rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej utrzymywano kontakt z ośrodkami pomocy społecznej. Jednym z najbardziej istotnych zadań koordynatora było uczestniczenie w 32 zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji rodziny zastępczej i umieszczonego w niej dziecka. Dla każdego dziecka przygotowano indywidualne sprawozdanie dotyczące jego aktualnej sytuacji. Sporządzono łącznie 181 ocen, które zostały przedłożone w Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim. Podczas pracy zespołów organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonał również oceny 30 rodzin. Współpraca pracowników socjalnych, asystentów rodziny i koordynatorów skupiona była na jak najszybszym powrocie dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej do rodziny biologicznej. Dzięki tej współpracy możliwy był powrót 4 dzieci do rodziny

naturalnej. Działania pracowników Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka nadal będą nakierowane na współpracę z pracownikami socjalnymi celem pozyskiwania aktualnych informacji dotyczących gotowości rodziców biologicznych do przyjęcia dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej. Współpraca ta będzie opierać się na podejmowaniu spójnych działań w kierunku powrotu dziecka do rodziny naturalnej. W efekcie przeprowadzonych Zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka zdecydowano o złożeniu 12 wniosków o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców biologicznych, w celu uregulowania sytuacji prawnej małoletnich oraz złożeniu 7 pozwów o zasądzenie alimentów od rodziców biologicznych na rzecz ich małoletnich dzieci. .

Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej były realizowane w bieżącym okresie sprawozdawczym poprzez 974 wizyty w środowisku oraz 494 rozmowy telefoniczne z członkami rodziny.

Ponadto zrealizowano łącznie 882 wizyty i rozmowy telefoniczne, w tym :

- a) z placówkami edukacyjnymi – 211,
- b) z rodzinami biologicznymi – 52,
- c) spotkania z interesantami w Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka – 273,
- d) spotkania z rodzinami zastępczymi poza miejscem ich zamieszkania oraz siedzibą Ośrodka – 66,
- e) pozostałe rozmowy i wizyty na rzecz dziecka (TBS, kuratorzy, przychodnie lekarskie, spółdzielnie mieszkaniowe) – 280.

9. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych

Pieczą zastępczą sprawowaną jest w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. W sytuacji wyczerpania możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej lub braku możliwości umieszczenia dzieci w rodzinie zastępczej, dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej były kierowane do placówek opiekuńczo – wychowawczych, prowadzonych przez Miasto Piotrków Trybunalski. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- ✓ Placówki opiekuńczo-wychowawczej (*typu interwencyjnego, socjalizacyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego lub rodzinnego*);
- ✓ Regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- ✓ Interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze dzieli się na następujące typy: socjalizacyjny, interwencyjny, specjalistyczno-terapeutyczny, rodzinny.

Miasto Piotrków Trybunalski prowadzi dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego:

- ✓ Dom Dziecka w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Wysokiej 24/26 – 30 miejsc,
- ✓ Pogotowie Opiekuńcze w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Wojska Polskiego 75 - 30 miejsc.

Dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych kierowane były na podstawie orzeczeń sądów. Do najczęstszych powodów umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej należały: uzależnienie rodziców od alkoholu, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwała lub ciężka choroba co najmniej jednego

z rodziców. W okresie od 1 stycznia – 31 grudnia 2022 r. wydano łącznie 51 skierowań do placówek funkcjonujących na terenie naszego Miasta. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w placówkach tych przebywało łącznie 73 dzieci. Natomiast w okresie od 1 stycznia – 31 grudnia 2022 r. dokonano umieszczenia 20 dzieci, pochodzących z terenu naszego miasta.(w tym 3 dzieci pochodzących z terytorium Ukrainy).

Zarówno Dom Dziecka, jak również Pogotowie Opiekuńcze w Piotrkowie Trybunalskim w 2022 roku zapewniały:

- ✓ całodobową opiekę i wychowanie dzieciom oraz zaspokajały ich niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne,
- ✓ dostęp do kształcenia dostosowany do wieku i możliwości rozwojowych dzieci.

Ponadto:

- ✓ realizowały przygotowany, we współpracy z asystentem rodziny, plan pomocy dziecku,
- ✓ umożliwiały kontakt dzieci z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że Sąd postanowił inaczej,
- ✓ podejmowały działania w celu powrotu dziecka do rodziny,
- ✓ obejmowały dzieci działaniami terapeutycznymi.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze, realizując powyższe zadania, współpracowały z sądami, ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodziny, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz z innymi osobami i instytucjami, które podejmują się wspierania działań wychowawczych placówki. Zadania placówek były ukierunkowane, w szczególności na przygotowanie dzieci do samodzielnego życia. Nadmienić należy, iż z uwagi na przejściowy charakter pobytu dziecka w pieczy zastępczej, zauważyć można najczęstszy odpływ dzieci z instytucjonalnej pieczy do:

- ✓ rodziny biologicznej,
- ✓ rodziny adopcyjnej,
- ✓ rodzinnej pieczy zastępczej.

Liczba dzieci (w wieku do ukończenia 18 roku życia), które w 2022 roku opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze funkcjonujące na terenie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego:

Dzieci, które opuściły instytucjonalną pieczę do:	Liczba dzieci
rodziny biologicznej	4
rodziny adopcyjnej	6
rodzinnej pieczy zastępczej	0
instytucjonalnej pieczy zastępczej	0
inne	2
Ogółem	12

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

10. Wspieranie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej w realizacji indywidualnych procesów usamodzielnienia

Usamodzielniany wychowanek to osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając na podstawie postanowienia sądu w pieczy zastępczej (rodzina zastępcza, placówka opiekuńczo – wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo – terapeutyczna, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, który zapewnia całodobową opiekę, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy). Osoba ta zazwyczaj ma problemy z samodzielnym podejmowaniem decyzji, nie posiada wystarczającej wiedzy o otaczającym go środowisku, nie potrafi poradzić sobie ze sprawami związanymi z codziennym życiem.

Osoba usamodzielniana co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia. Następnie wspólnie z opiekunem, co najmniej miesiąc przed uzyskaniem pełnoletności, sporządza Indywidualny Program Usamodzielnienia, który zatwierdza Dyrektor Ośrodka. Ma on przede wszystkim służyć wychowankowi. Ma pomóc mu zaplanować swoją przyszłość w oparciu o jego zdolności i możliwości oraz przy wsparciu instytucji do tego powołanych. Warunkiem przyznania pomocy jest zobowiązanie osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia. W 2022 r. wspólnie z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej i pracownikiem socjalnym opracowano 9 programów usamodzielnienia, a także wprowadzono modyfikacje programów już opracowanych w ubiegłych latach.

11. Poprawa sytuacji życiowej oraz polepszenie funkcjonowania w środowisku pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

W 2022 roku wsparciem pracownika socjalnego było objętych łącznie **63** pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Ponadto **5** rodzin zastępczych, którym pomoc finansowa była przyznawana na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym pracownik socjalny na bieżąco prowadził z pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej pracę socjalną polegającą głównie na działaniach prowadzących do polepszenia ich aktualnej sytuacji życiowej (np. pomoc w uzyskaniu mieszkania, zatrudnienia) oraz rozwiązywaniu problemów, z którymi borykają się w procesie usamodzielnienia.

Podczas wizyt w środowisku, których w 2022 r. było łącznie **362**, jak również podczas konsultacji telefonicznych, pracownik udzielał porad, kierował do odpowiednich instytucji, pomagał w pisaniu pism, motywował do kontynuowania nauki i podnoszenia kwalifikacji. Ponadto pomagał w załatwieniu spraw urzędowych pozostając w kontakcie z innymi urzędami i instytucjami. Przeprowadził **183** konsultacji na terenie Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka, podczas których pomagał w sporządzaniu Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, jego modyfikacji oraz przyjmował wnioski o udzielenie pomocy finansowej i udzielał porad w zakresie procesu usamodzielnienia.

Szczególnym wsparciem obejmowane były młode matki pod kątem radzenia sobie z opieką i wychowaniem dzieci.

Dzięki wsparciu pracownika socjalnego:

- **8** wychowanków otrzymało lokale mieszkalne,
- **40** wychowanków podjęło zatrudnienie,
- **15 rodziców** z dziećmi skorzystało ze wsparcia w sprawach opiekuńczo - wychowawczych,
- sporządzono **16** modyfikacji programów usamodzielnienia,
- dokonano **12** ocen końcowych procesu usamodzielnienia,
- wystawiono **3** skierowania do radcy prawnego.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej z pełnoletnimi wychowankami oraz przy współpracy z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, zorganizowano spotkanie z doradcą zawodowym „Odkrywanie talentów”. Uczestnikami programu byli usamodzielnieni pełnoletni wychowankowie instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej. W ramach tego spotkania młodzież mogła nabyć umiejętność prezentowania swojej osoby na rynku pracy.

Ponadto w okresie sprawozdawczym pracownik socjalny:

- przygotował 9 decyzji w sprawie przyznania pomocy finansowej na utrzymanie dziecka w pieczy zastępczej,
- przygotował 5 decyzji o przyznaniu pomocy na kontynuowanie nauki,
- przygotował 5 decyzji o przyznaniu pomocy finansowej na usamodzielnienie i zagospodarowanie,
- uczestniczył w 10 posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny funkcjonowania rodziny.

Istotną formą pomocy udzieloną osobom usamodzielnianym była pomoc w zakresie uzyskania zatrudnienia. Polegała ona głównie na wspieraniu wychowanków w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu odpowiedniego wykształcenia zgodnego z możliwościami i dążeniami, zachęcaniu do udziału w szkoleniach aktywizujących.

Ponadto przeprowadzono **32** wywiady środowiskowe w celu wypłaty pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, pomocy na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, a także w celu rozeznania środowiska nowo ustanowionych rodzin zastępczych oraz usamodzielnianych wychowanków.

Ponadto w 2022 r. pracownik socjalny pozyskał i zgromadził dokumentację dotyczącą 24 dzieci przyjętych do 16 rodzin zastępczych.

Na podstawie postanowienia sądu w 1 przypadku asystował rodzinie w umieszczeniu małoletnich 2 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej. W 3 przypadkach udzielił rodzinie informacji o postanowieniu sądu, celem doprowadzenia małoletnich do placówki opiekuńczo - wychowawczej i zapewnił wsparcie podczas realizacji postanowienia.

W 2022 roku pracownik socjalny pozyskał informacje dotyczące 65 rodzin i 84 dzieci ukraińskich przebywających na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego. Z wszystkimi rodzinami nawiązał kontakt telefoniczny w celu poinformowania o możliwości ubiegania się o świadczenie wychowawcze i świadczenia rodzinne. Pozyskiwał również informacje dotyczące sytuacji

szkolnej dzieci. Ponadto przekazał 26 informacji do ZUS i 30 informacji do sądu o opuszczeniu przez obywateli Ukrainy terytorium Polski.

Na bieżąco były prowadzone konsultacje z psychologiem dotyczące rodzin ukraińskich.

12. Koszty realizacji zadań

Koszty z zakresu pieczy zastępczej

W 2022 roku udzielono pomocy finansowej dla rodzin zastępczych wydając środki na:

- ✓ jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjętego do rodziny dziecka przyznano dla 8 rodzin na kwotę: 9.868,00 zł;
- ✓ świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej przyznano 111 rodzinom (150 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków w rodzinach zastępczych) na kwotę: 871.273,17 zł;
- ✓ wsparcie dla rodzin zastępczych w ramach projektu finansowanego z EFS w kwocie: 514.673,85 zł;
- ✓ pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki przyznano dla 37 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych na kwotę: 179.550,77 zł;
- ✓ pomoc na zagospodarowanie przyznano dla 8 wychowanków rodziny zastępczej na kwotę: 16.000,00 zł;
- ✓ świadczenia pieniężne na utrzymanie lokalu, w którym znajduje się Rodzinny Dom Dziecka na kwotę: 8.715,70 zł;
- ✓ pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla 9 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych na kwotę: 40.306,00 zł;
- ✓ obsługę realizowanych zadań (łącznie z utrzymaniem siedziby Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka) oraz wynagrodzenie dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i zawodowych rodzin zastępczych w kwocie: 1.271.487,33 zł;
- ✓ dodatek wychowawczy dla 70 rodzin zastępczych, w których przebywało 95 dzieci oraz dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego dla 2 dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych, w których przebywało łącznie 66 dzieci na kwotę: 380.780,12 zł (w tym koszty obsługi: 3.806,62 zł);
- ✓ na remont w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, dla rodziny zastępczej w kwocie: 14.000,00 zł;
- ✓ świadczenia dla dzieci cudzoziemców umieszczonych w pieczy zastępczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w kwocie 1.131,00 zł;
- ✓ dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla 2 rodzin na kwotę 1.000,00 zł;
- ✓ promocja rodzicielstwa zastępczego na kwotę 17.000,00 zł;
- ✓ kampania społeczna na rzecz rodziny w ramach środków Funduszu Przeciwalkoholowego – 3.000,00 zł.

Łączna kwota wydatkowanych w 2022 roku środków wyniosła 3.328.785,94 zł.

12.2. Koszty z zakresu wypłaty świadczeń dla osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze

W 2022 roku na powyższe zadanie wydatkowano kwotę w wysokości **181.402,41 zł.**, z czego wsparcia udzielono na pokrycie:

- ✓ pomocy finansowej na usamodzielnienie dla 7 wychowanków na kwotę 54.873,00 zł;
- ✓ pomocy finansowej na kontynuowanie nauki dla 26 wychowanków na kwotę 116.966,41 zł;
- ✓ pomocy finansowej na zagospodarowanie dla 4 wychowanków na kwotę 9.563,00 zł.

Łącznie w 2022 roku ze wsparcia Ośrodka skorzystało 27 wychowanków różnych placówek.

IX. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami

Właściwa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Ośrodek prowadził współpracę, głównie z:

- **Policją i Strażą Miejską**

Współpraca polegała głównie na wymianie informacji z zakresu występujących problemów rodzinnych: interwencji w sprawie przemocy w rodzinach oraz właściwych zachowań osób opuszczających zakłady karne, udzielania informacji o osobach bezdomnych oraz żebractwa. Terenowi pracownicy socjalni na bieżąco współpracowali z dzielnicowymi, którzy w wielu przypadkach asystowali podczas wizytacji środowisk dotkniętych patologią.

- **Ochroną Zdrowia**

Współpraca polegała przede wszystkim na wymianie informacji w sprawie klientów z problemem przemocy domowej oraz pomocy w uzyskaniu zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

- **Ochotniczym Hufem Pracy**

W ramach współpracy pracownicy socjalni na bieżąco przekazywali informacje o prowadzonych warsztatach, szkoleniach i kursach.

- **Wojewódzkim Urzędem Pracy – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej**

Współpraca w zakresie informowania o kursach, poradnictwie psychospołecznym i zawodowym. Pracownicy socjalni dokonywali rekrutacji osób do uczestnictwa w warsztatach z zakresu poszukiwania zatrudnienia, kursach i szkoleniach.

- **szkołami**

W ramach współpracy pracownicy socjalni ściśle współpracowali z pedagogami szkolnymi w zakresie wspólnego przekazywania informacji dotyczących dzieci uczęszczających do szkół. Informacje dotyczyły m.in. dożywiania w szkole w formie bezpłatnych obiadów, jak również wywiązywania się rodziców z funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto współpraca miała na celu uzyskanie informacji o sytuacji szkolnej dzieci przebywających w rodzinach zastępczych potrzebnych do wydania oceny sytuacji opiekuńczo-wychowawczych dla sądu.

Z pedagogami szkolnymi pracownicy socjalni współpracowali w ramach grup roboczych powoływanych przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego

ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

- **sądami i kuratorami**

Celem tej współpracy był nadzór nad prawidłowym wykonywaniem opieki rodzinnej oraz rozwiązywanie problemów wychowawczo-opiekuńczych występujących w rodzinach, a także wydawanie opinii o kandydatach na rodziców zastępczych i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

- **Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów**

Współpraca dotyczyła głównie wzajemnego informowania się o potrzebach udzielania pomocy i możliwościach jej uzyskania, jak również zgłaszania osób niepełnosprawnych do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, w tym świadczenia usług opiekuńczych.

- **Stowarzyszeniem Koło Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym Centrum Edukacyjno – Rehabilitacyjne „Szansa”**

Współpraca dotyczyła między innymi udzielania informacji na temat korzystania ze środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

- **Stowarzyszeniem Wzajemnej Pomocy Abstynentów Klub AA „Pałacyk”**

Współpraca miała na celu pomoc rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym. Osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu były kierowane do grup wsparcia „AA”.

- **Oddziałem Łódzkim PFRON**

Współpraca ta dotyczyła przekazywania informacji o realizowanym programie celowym PFRON „Aktywny samorząd”.

- **Radami Osiedli**

Współpraca pracowników socjalnych Ośrodka polegała najczęściej na kontakcie osobistym lub telefonicznym z członkami Rad Osiedli. Członkowie Rad zgłaszali osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej do ewentualnego rozeznania i udzielenia stosownego wsparcia.

- **Fundacją „Divine Mercy”**

Współpraca dotyczyła dystrybucji żywności w ramach programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej”. Z tej formy pomocy w 2022 roku skorzystały 1.084 osoby (z 659 rodzin) w tym 41 obywateli Ukrainy (z 13 rodzin). skierowanych przez Ośrodek.

- **Stowarzyszeniem Wiosna**

Współpraca dotyczyła wytypowania 21 osób/rodzin do skorzystania z pomocy „Szlachetna paczka”.

- **Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej**

Pracownicy socjalni wytypowali 20 osób/rodzin do uzyskania wsparcia w związku z realizacją społecznej kampanii edukacyjno – informacyjnej pt. „Czad i ogień. Obudź czujność”.

- **Referatem Zarządzania Kryzysowego i Obrony**

W związku z akcją „Z czujką czadu i dwutlenku węgla żyje się bezpieczniej” realizowaną w ramach programu „Bezpieczne Miasto 2022” pracownicy socjalni zgłosili 20 osób/rodzin do uzyskania przedmiotowego wsparcia.

- **Polskim Czerwonym Krzyżem**

Pracownicy socjalni wytypowali i przekazali 100 uczniom (60 ukraińskim, 40 polskim) WYPRAWKI SZKOLNE w postaci plecaków z wyposażeniem.

Ponadto pracownicy socjalni - jako członkowie zespołów - brali udział

w następujących posiedzeniach:

- Komisji Mieszkaniowej w Urzędzie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego – 10 spotkań;
- Zespole opiniującym wnioski o dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej realizowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 14 posiedzeń;
- Zespole do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Piotrkowie Trybunalskim - 52 posiedzenia.

X. Rehabilitacja Społeczna Osób Niepełnosprawnych

Środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych przekazywane są corocznie przez Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie (PFRON) według algorytmu określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym.

W roku 2022 środki PFRON wykorzystane dla Powiatu Piotrków Trybunalski stanowiły kwotę 4.941.031,62 zł, w tym:

- na rehabilitację społeczną wykorzystano kwotę - 4.675.278,69 zł
- na rehabilitację zawodową wykorzystano kwotę - 147.254,10 zł
- koszty obsługi zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej - 118.498,83 zł.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej

1. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

W 2022 roku zawartych zostało 11 umów, w tym dla dorosłych osób niepełnosprawnych 10 umów, dla dziecka niepełnosprawnego 1 umowa. Jedna umowa zawarta z dorosłą osobą niepełnosprawną została rozwiązana, gdyż wnioskodawca nie wywiązał się z warunków umowy.

Wypłacone dofinansowanie z tytułu zrealizowanych 10 umów stanowiło kwotę **11.483,20 zł.**

Dofinansowaniem objęto zakup rowerka rehabilitacyjnego stacjonarnego (5 szt.), bieżni elektrycznej (1 szt.), rowera rehabilitacyjnego trójkołowego z podstawką do ćwiczeń stacjonarnych (1 szt), rotoru rehabilitacyjnego – mechanicznego, pistoletu wibracyjnego do masażu, masażera do stóp, stolika do ćwiczeń manualnych kończyn.

2. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych przekazano dla 346 wnioskodawców na ogólną kwotę **716.254,53 zł** w tym:

- dla 317 osób dorosłych niepełnosprawnych na kwotę **584.655,53 zł,**
- dla 29 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na kwotę **131.599,00 zł.**

Dofinansowaniem objęto między innymi: aparaty słuchowe, pieluchomajtki, obuwie ortopedyczne, ortezy, protezy, cewniki, wózki inwalidzkie, balkoniki, kule, materace i poduszki przeciwodleżynowe, szkła do okularów, pionizator.

3. Dofinansowanie prac dotyczących likwidacji barier architektonicznych.

Na dofinansowanie prac dotyczących likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych zawarto 13 umów, w tym 12 umów dla osób dorosłych, jedna umowa dla dziecka niepełnosprawnego. Wyplacone dofinansowanie dla 13 osób stanowiło kwotę **172.349,29 zł**.

Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu obejmowała (dotyczy środków wypłaconych):

- przystosowanie pomieszczenia łazienki i wc dla potrzeb 9 osób niepełnosprawnych,
- przystosowanie kuchni, holu oraz części klatki schodowej dla jednej osoby niepełnosprawnej,
- zakup i montaż podnośnika pionowego dla potrzeb 2 osób niepełnosprawnych poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego,
- przystosowanie łazienki z wc, wykonanie wylewki betonowej ze spadkiem umożliwiającym wjazd wózkiem dla potrzeb dziecka niepełnosprawnego.

4. Dofinansowanie likwidacji barier technicznych i w komunikowaniu się.

W 2022 roku na dofinansowanie likwidacji barier technicznych i w komunikowaniu się zostało zawartych 17 umów dla potrzeb 13 dorosłych osób niepełnosprawnych oraz 4 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Faktycznie wypłacono dofinansowanie w wysokości **76.228,00 zł**. Przedmiotem dofinansowania były: łóżka rehabilitacyjne (7 szt.), podnośnik wannowy, wózek toaletowo-prysznicowy, schodołaz, system spex do pozycjonowania, komputer przenośny - laptop (4 szt.), oprogramowanie mówi z tabletem, telefon z możliwością video-rozmowy.

5. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki.

Powyższe zadanie realizowane było w oparciu o wnioski, które zostały złożone do 30.11.2021 r.

Na przestrzeni całego 2022 roku zawartych zostało 16 umów z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie miasta:

- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Miejsko-Powiatowy w Piotrkowie Tryb. (zawarto 3 umowy),
- Terenowa Organizacja Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność w Piotrkowie Tryb. (zawarto 3 umowy),
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Szansa” w Piotrkowie Tryb. (zawarto 1 umowę),
- Stowarzyszenie Koło Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym w Piotrkowie Tryb. (zawarto 2 umowy),

- Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb. (zawarto 3 umowy),
- Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Piotrkowie Tryb. (zawarto 2 umowy),
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Piotrkowie Tryb. (zawarto 2 umowy).

Wypłacone dofinansowanie ze środków PFRON w ramach tego zadania wyniosło **117.898,67 zł**. Z tej formy skorzystały 684 osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami, w tym 3 dzieci i młodzieży niepełnosprawnych na kwotę 10.036,00 zł.

6. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.

W 2022 roku wypłacono dofinansowanie dla 656 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami na ogólną kwotę w wysokości **984.985,00 zł** w tym:

- dla 555 dorosłych osób niepełnosprawnych z opiekunami na kwotę **833.123,00 zł**,
- dla 101 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z opiekunami na kwotę **151.862,00 zł**.

7. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.

Na działalność WTZ w 2022 r. obejmującą uczestnictwo 100 osób niepełnosprawnych przekazano środki PFRON w wysokości **2.589.600,00 zł** oraz środki Powiatu w wysokości 287.733,33 zł (łącznie przekazano kwotę 2.877.333,33 zł).

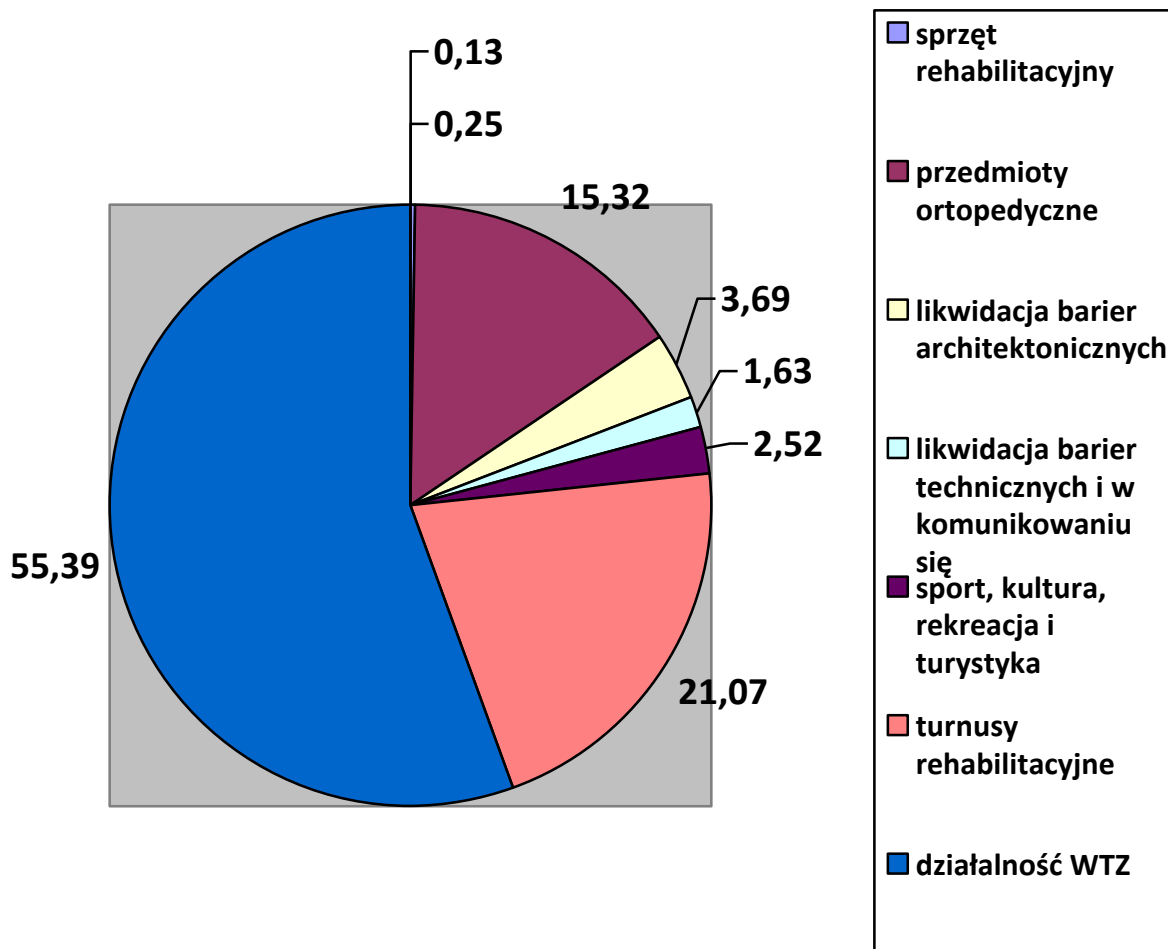
Terapia zajęciowa prowadzona była w sekcjach: stolarskiej, gospodarstwa domowego, plastycznej, hafciarskiej, malarskiej, krawieckiej, teatralnej, multimedialnej, muzycznej, witrażu, dekoratorskiej, rękodzieła artystycznego, kosmetyczno – fryzjerskiej, fotograficzno – informatycznej, florystycznej, majsterkowania i technik różnych, ochrony środowiska i promocji zdrowia, kształtowania umiejętności społecznych i zawodowych oraz doskonalenie kompetencji w zakresie samoobsługi.

8. Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.

Z usługi tłumacza języka migowego w 2022r. skorzystała 1 dorosła osoba niepełnosprawna. Dofinansowanie wypłacono w wysokości **6.480,00 zł**. Podsumowanie: wydatkowanie środków PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej w 2022 roku przedstawia następujący wykres:

Środki finansowe poniesione na rehabilitację społeczną w %

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

Zadania z zakresu Rehabilitacji Zawodowej

W 2022 roku zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane były przez Powiatowy Urząd Pracy w Piotrkowie Trybunalskim. Sprawozdanie z wykorzystania środków PFRON z zakresu rehabilitacji zawodowej sporządzone zostało w oparciu o sprawozdanie przekazane przez Powiatowy Urząd Pracy oraz dostępną w Centrum Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych dokumentację.

Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w 2022 roku wydatkowano kwotę w wysokości **147.254,10 zł**, w tym:

1. Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

W 2022 roku zawartych zostało 13 umów z pracodawcami o odbywanie stażu przez osobę niepełnosprawną poszukującą pracy niepozostającą w zatrudnieniu finansowanego ze środków PFRON. Staże zorganizowane zostały na stanowiskach: robotnik gospodarczy, sprzedawca w galerii, pracownik biurowy (2 osoby), pracownik fizyczny, pomoc recepcjonisty,

kontroler jakości, sprzedawca (2 osoby), recepcjonistka, pomoc fryzjera, portier, pracownik administracyjno-biurowy.

Na organizację stażu wydatkowano środki PFRON w wysokości **86.994,60 zł (59,08%)**.

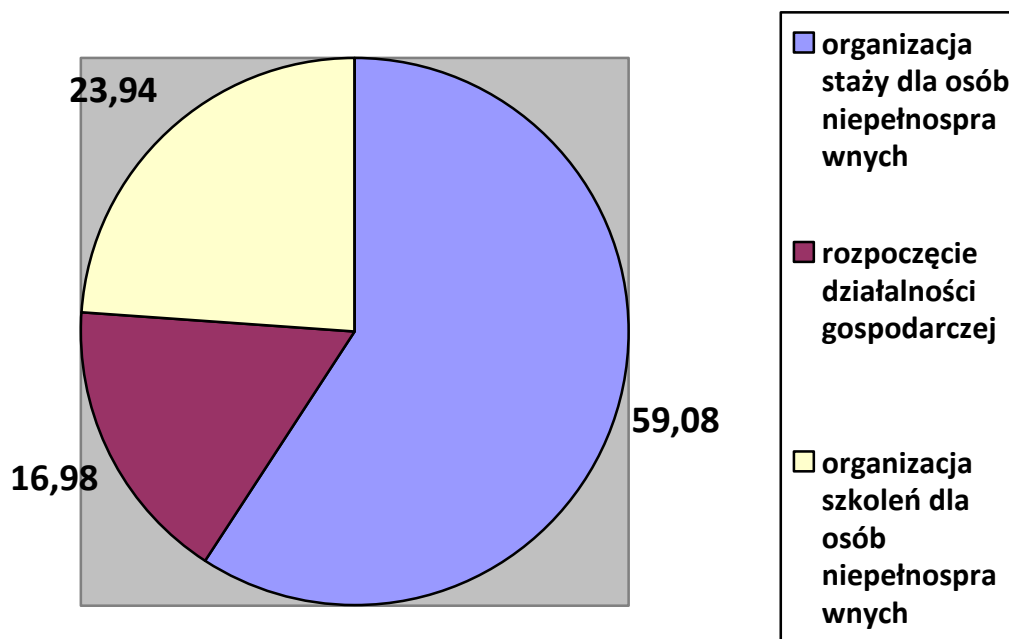
Ze szkoleń w 2022 roku skorzystało 9 osób na kwotę **35.259,50 zł (23,94%)**. Zakres szkoleń: rozliczenia magazynowe i księgowe – obsługa pakietu Office, pracownik biurowy z elementami prowadzenia firmy, kurs kancelaryjno-archiwalny I stopnia, florystyka, sprzedawca z obsługą programów magazynowych (2 osoby), pracownik administracyjno-biurowy (2 osoby), warsztaty doskonalące dla instruktorów nauki jazdy.

2. Przyznawanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na podjęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej.

W 2022 r. jednej osobie niepełnosprawnej przyznane zostały środki PFRON w wysokości **25.000,00 zł (16,98%)** na rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie: organizacja szkoleń z zakresu BHP.

Podsumowanie: wydatkowanie środków PFRON w zakresie rehabilitacji zawodowej w 2022 roku przedstawia następujący wykres:

Środki finansowe poniesione na rehabilitację zawodową w %

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

Zadania dodatkowe realizowane ze środków PFRON

- 1) W 2022 roku Samorząd Powiatu Miasto Piotrków Trybunalski ponownie przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” finansowanego ze środków PFRON. Jednostką organizacyjną samorządu powiatowego wskazaną do realizacji programu, był Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Celem głównym programu „Aktywny samorząd” było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób

niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

W 2022 roku realizowane były następujące obszary wsparcia programu:

MODUŁ I - LIKWIDACJA BARIER UTRUDNIAJĄCYCH AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ

OBSZAR A - LIKWIDACJA BARIERY TRANSPORTOWEJ

Zadanie 1 i 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego Samochodu,

Zadanie 2 i 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy.

OBSZAR B - LIKWIDACJA BARIER W DOSTĘPIE DO UCZESTNICTWA W SPOŁECZEŃSTWIE INFORMACYJNYM

Zadanie 1,3 i 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

Zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu Elektronicznego.

OBSZAR C - LIKWIDACJA BARIER W PORUSZANIU SIĘ

Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,

Zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,

Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.

OBSZAR D - POMOC W UTRZYMANIU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ POPRZECZ ZAPEWNIENIE OPIEKI DLA OSOBY ZALEŻNEJ (opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu albo inny koszt zapewnienia opieki nad dzieckiem).

MODUŁ II - POMOC W UZYSKANIU WYKSZTAŁCENIA NA POZIOMIE WYŻSZYM

W 2022 r. zawartych zostało 95 umów, z tego:

1) Moduł I – zawarte zostały 42 umowy, w tym:

- Obszar A zadanie nr 1 – 1 umowa dla dorosłej osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu,
- Obszar B zadanie nr 1 – 4 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych z dysfunkcją obu kończyn górnych (w tym 2 umowy dla osób do 18-tego roku życia) oraz 6 umów z dysfunkcją narządu wzroku (w tym 2 umowy dla dzieci niepełnosprawnych),

- Obszar B zadanie nr 3 – 2 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu wzroku w stopniu umiarkowanym,
 - Obszar B zadanie nr 4 – 6 umów dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy (w tym 1 umowa dla osoby do 18-go roku życia),
 - Obszar B zadanie nr 2 – 2 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych,
 - Obszar C zadanie nr 1 – 3 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych oraz 2 umowy dla dzieci do 18-go roku życia,
 - Obszar C zadanie nr 2 – 3 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych,
 - Obszar C zadanie nr 3 – 4 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych,
 - Obszar C zadanie nr 5 – 1 umowa dla dorosłej osoby niepełnosprawnej dotycząca zakupu oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
 - Obszar D – 8 umów dla osób dorosłych niepełnosprawnych,
- 2) Moduł II – zawarte zostały 53 umowy z dorosłymi osobami niepełnosprawnymi.

Wydatkowane środki na dzień 31.12.2022 r. stanowiły kwotę **403.035,21 zł**, z tego:

1) Moduł I – **257.908,36 zł**,

2) Moduł II – **145.126,85 zł**.

Ponadto do 31.12.2022 r. wydatkowana została kwota w wysokości **14.515,77 zł** przeznaczona na obsługę programu oraz kwota **6.500,55 zł** przeznaczona na promocję programu.

Program „Aktywny samorząd” – edycja programu w 2022 roku, realizowany jest do 15.04.2023r. (jest to termin rozliczenia z PFRON). Do czasu zakończenia realizacji programu wypłacane są nadal środki PFRON z tytułu zawartych umów.

Ponadto w 2022 roku opracowano: sprawozdanie z realizacji „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych Miasta Piotrkowa Trybunalskiego na lata 2021 – 2030” za rok 2021.

W Centrum Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w ramach środków własnych Miasta w 2022 r. finansowano zatrudnienie 5 osób na łączną kwotę 369.454,53 zł.

XI. Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie działa Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, do zadań którego należy orzekanie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, wydawanie legitymacji dokumentujących niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności oraz kart parkingowych.

W 2022 roku Zespół wydał:

2144 orzeczeń o niepełnosprawności, w tym:

- 1891 orzeczeń dla osób powyżej 16 roku życia;
- 253 orzeczeń dla osób przed 16 rokiem życia;

578 legitymacji dla osób niepełnosprawnych, w tym:

- 496 legitymacje dla osób powyżej 16 roku życia;
- 82 legitymacji dla osób przed 16 rokiem życia.

534 kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności jest finansowany z dwóch źródeł. Ze środków otrzymanych z budżetu wojewody wydatkowano w 2022 roku kwotę w wysokości 497.828 zł, natomiast ze środków przekazanych przez Urząd Miasta - Zespół wykorzystał kwotę w wysokości 105.758,36 zł.

Łącznie w 2022 roku Zespół wykorzystał środki finansowe w wysokości 603.586,76 zł.

XII. Świadczenia rodzinne

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego, kosztów uzyskania przychodu oraz składek na ubezpieczenie społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne. Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są: jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka „Za życiem” oraz zasiłek pielęgnacyjny. Świadczenia rodzinne przyznawane są na okres zasiłkowy tzn. okres od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

1. Zasiłki rodzinne

Z zasiłku rodzinnego w 2022 roku skorzystało **2 650** dzieci na kwotę **2.842.292,58zł**.

1.1. Dodatki do zasiłku rodzinnego (na kwotę 1 869 516,91zł)

MOPR w 2022 r. wypłacił następujące dodatki do zasiłku rodzinnego:

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka dla **87 osób** na kwotę **83.694,96 zł**;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego dla **63 osób** na kwotę **185.755,50 zł**;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka dla **227 osób** na kwotę **426.384,33 zł**;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla **340 osób** na kwotę **373.233,75 zł**;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego dla **1 567** dzieci na kwotę **146.767,68 zł**;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania dla **66** dzieci na kwotę **34.384,26 zł**;

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej dla **409** dzieci na kwotę **378.296,43 zł**;
- **241** jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka na kwotę **241.000,00 zł**.

2. Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje osobie rezygnującej z pracy w celu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym do 16 roku życia z orzeczoną niepełnosprawnością lub nad osobą z orzeczoną znacznym stopniem niepełnosprawności. Przy przyznawaniu tego świadczenia nie stosuje się kryterium dochodowego. Wysokość świadczenia w 2022 r. wynosiła **2.119,00zł**.

W 2022 roku Ośrodek wypłacił świadczenia pielęgnacyjne dla **505** osób na kwotę **11.838.024,80 zł**.

3. Zasiłek pielęgnacyjny

W 2022 roku zasiłek pielęgnacyjny wynosił 215,84 zł miesięcznie. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje dziecku niepełnosprawnemu, osobie powyżej 16 roku życia posiadającej orzeczenie o znacznym, a także umiarkowanym stopniu niepełnosprawności jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Świadczenie przysługuje również osobom powyżej 75 roku życia bez względu na stan zdrowia. Przy przyznawaniu tego zasiłku nie bierze się pod uwagę kryterium dochodowego.

W 2022 roku Ośrodek wypłacił zasiłki pielęgnacyjne dla **2 660** osób na kwotę **6.339.632,56 zł**.

4. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie.

Ośrodek w 2022 r. wypłacił specjalny zasiłek opiekuńczy dla **9** osób na kwotę **60.140,00 zł**.

5. Składki na ubezpieczenie społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych

W 2022 roku Ośrodek opłacił składki na ubezpieczenie społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych dla **363** osób na kwotę **2.312.552,21 zł**.

Składki na ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy

W 2022 roku Ośrodek opłacił składki dla 7 osób na kwotę **12.847,74 zł.**

6. Fundusz alimentacyjny

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty i egzekucja tych alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat lub do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej. Na dziecko posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, którego rodzic nie płaci zasądzonych alimentów, świadczenia przysługują bez względu na wiek dziecka.

Świadczenia z funduszu przyznawane są na tzw. okresy świadczeniowe, trwające 12 miesięcy od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego. Wnioski o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w odróżnieniu od wniosków o przyznanie zaliczki alimentacyjnej, składa się nie u komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne lecz bezpośrednio w urzędzie gminy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenia albo w ośrodku pomocy społecznej, jeżeli w danej gminie ośrodek ten realizuje takie świadczenia.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w kwocie zasądzonych alimentów, ale nie więcej niż po 500 zł na każde z uprawnionych do alimentów dzieci.

Na koniec 2022 roku w naszym mieście świadczeniem z funduszu alimentacyjnego objętych zostało **570 osób** na kwotę **2.370.000,00 zł.**

7. Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje:

- 1) za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie o świadczeniach w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r. (wraz z ustawowymi odsetkami),
- 2) od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

W 2022 roku MOPR wypłacił zasiłek dla opiekuna dla 5 osób na kwotę **31.000,00 zł.**

8. Składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna

W 2022 roku Ośrodek opłacił składki dla 5 osób na kwotę **8.531,00 zł.**

9. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez 52 tygodnie po urodzeniu dziecka w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie.

W 2022 roku Ośrodek na ten cel wydatkował kwotę w wysokości **996.352,10zł** dla **171** osób.

10. Świadczenie wychowawcze Program Rodzina 500 Plus

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu albo opiekunowi prawnemu dziecka do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia niezależnie od dochodu. Wysokość świadczenia to 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

W 2022 roku Ośrodek wypłacił świadczenie dla **11.336** dzieci na kwotę **28.006.902,37 zł**.

11. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Zgodnie z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego odpowiednie zaświadczenia, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Do wniosku należy też dołączyć zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie wystawia lekarz ubezpieczenia zdrowotnego posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

W 2022 roku Ośrodek wypłacił świadczenie dla **15** osób na kwotę **60.000,00 zł**.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydatkował na wypłatę świadczeń rodzinnych, dodatków do tych świadczeń, zasiłku dla opiekuna, jednorazowego świadczenie „Za Życiem”, świadczeń wychowawczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz na koszty obsługi zadania łączną kwotę 57.689.588,46 zł (świadczenia – 56.747.792,27 + obsługa – 941.796,19 zł; w tym 1.170,00 zł środki własne miasta).

XIII. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego

W 2022 roku Ośrodek nadal realizował zadania z zakresu przyznawania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, tj. stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych, uczniom zamieszkałym na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego. Stypendia wypłacane były wnioskodawcom na zasadzie refundacji, po przedstawieniu dowodów zakupu przedmiotów i artykułów szkolnych oraz innych kosztów związanych z celem na jaki stypendium zostało przyznane. W przypadku zasiłków szkolnych po przedstawieniu stosownego oświadczenia i dokumentów potwierdzających zdarzenie losowe.

W 2022 roku stypendia szkolne oraz zasiłek szkolny wypłacono **298** dzieciom na łączną kwotę **359.572,42 zł** (287.657,93 zł – dotacja; 71.914,49 zł – środki własne).

XIV. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem obligatoryjnym przyznawanym na wniosek.

Wysokość dodatku mieszkaniowego uzależniona jest od czynników:

- powierzchni użytkowej lokalu,
- wydatków na mieszkanie,
- wyposażenia lokalu w urządzenia techniczne,
- ilości osób prowadzących wspólne gospodarstwo domowe,
- dochodów gospodarstwa domowego.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres 6 miesięcy.

W 2022 roku Ośrodek wypłacił 16 385 dodatków mieszkaniowych dla 1365 osób. **Łącznie wydatki na wypłatę świadczeń oraz obsługę zadania wyniosły 4.849.011,25 zł (środki miasta).**

XV. Dodatki osłonowe

Wnioski o dodatki osłonowe składane były od 1 stycznia 2022 r. do 31 października 2022 r. Przyznanie dodatku osłonowego uzależnione było od kryterium dochodowego :

1. w gospodarstwie 1 osobowym przeciętny miesięczny dochód nie mógł przekroczyć 2.100,00 zł. na osobę ;

2. w gospodarstwie wieloosobowym przeciętny miesięczny dochód nie mógł przekroczyć 1.500,00 zł. na osobę;

W przypadku przekroczenia dochodu stosowana była zasada „złotówka za złotówkę”. Dodatek osłonowy poniżej 20,00 zł nie był wypłacany.

Dodatek osłonowy nie był zależny od kryterium metrażu lokalu mieszkalnego.

Wysokość dodatku osłonowego zależała od ilości osób w gospodarstwie domowym oraz od sposobu ogrzewania lokalu.

Dodatek osłonowy wynosił rocznie :

- 1) 400,00 zł. dla gospodarstwa 1 osobowego;
- 2) 600,00 zł. dla gospodarstwa od 2 do 3 osób;
- 3) 850,00 zł. dla gospodarstwa od 4 do 5 osób;

4) 1.150,00 zł. dla gospodarstwa od 6 i więcej osób.

W przypadku, gdy źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy na paliwo stałe (zasilane węglem lub paliwami węgl pochodnymi), stawki dodatku osłonowego w stosunku rocznym wynosiły :

1) 500,00 zł. dla gospodarstwa 1 osobowego,

2) 750,00 zł. dla gospodarstwa od 2 do 3 osób,

3) 1062,50 zł. dla gospodarstwa od 4 do 5 osób,

4) 1437,50 zł. dla gospodarstwa od 6 i więcej osób.

W 2022 roku wypłacono 23 061 dodatków osłonowych dla 7 687 gospodarstw domowych na łączną kwotę 4.320.729,93 zł + obsługa 85.328,39 = 4.406.058,32 zł.

XVI. Dodatki węglowe

Wnioski na dodatek węglowy składane były od 25 sierpnia 2022 do 30 listopada 2022 r.

Dodatek węglowy przysługiwał osobom mieszkającym w gospodarstwach domowych w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy na paliwo stałe zasilane paliwami stałymi czyli węglem kamiennym, brykietem lub peletem, paliwami węgl pochodnymi np. ekogroszek, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Warunkiem otrzymania dodatku był wpis lub zgłoszenie przez właściciela nieruchomości źródła ogrzewania nieruchomości do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Dodatek węglowy wynosił 3.000,00 zł.

W 2022 roku wypłacono 4 716 dodatków węglowych dla 4 716 gospodarstw domowych na łączną kwotę 14.148.000,00 zł + obsługa 281.835,40 = 14.429.835,40 zł.

XVII. Dodatki dla gospodarstw domowych na inne źródła ciepła: pellet, drewno, gaz LPG, olej.

Dodatki dla gospodarstw domowych przysługiwały osobom mieszkającym w gospodarstwach domowych w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego były :

1. kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, albo piec kaflowy na paliwo stałe zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy,
2. kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,
3. kocioł olejowy.

Wysokość dodatków wynosiła :

1. na pellet drzewny 3.000,00 zł,
2. na drewno kawałkowe 1.000,00 zł,
3. na gaz LPG 500,00 zł,
4. na kocioł olejowy 2000,00 zł.

Warunkiem otrzymania dodatków był wpis lub zgłoszenie przez właściciela nieruchomości źródła ogrzewania nieruchomości do centralnej ewidencji

emisyjności budynków.

Wnioski składane były od 21 września 2022 r. do 30 listopada 2022 r.

W 2022 roku wypłacono 639 dodatków dla 639 gospodarstw domowych na łączną kwotę 1 146 500,00 zł + obsługa 22.728,80 = 1.169.228,80 zł.

XVIII. Dodatki elektryczne

Wnioski na dodatki elektryczne należało składać od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r.

Dodatki przysługiwały osobom mieszkającym w gospodarstwach domowych w przypadku gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną (pompa ciepła, ogrzewanie elektryczne, bojler elektryczny).

Wysokość dodatku wynosiła: 1.000,00 zł. lub 1.500,00 zł. w przypadku, gdy zużycie energii elektrycznej, w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh.

Do 31 grudnia 2022 roku wpłynęło 140 wniosków o dodatki elektryczne. Do 31 grudnia 2022 roku nie wypłacono dodatków elektrycznych.

XIX. Dodatki energetyczne

Dodatek energetyczny przyznawany był na wniosek, do którego wnioskodawca zobowiązany był dołączyć aktualną, kompleksową umowę z zakładem energetycznym (umowa na przesyłanie i sprzedaż energii elektrycznej) lub aktualną umowę sprzedaży energii elektrycznej zawartą z zakładem energetycznym oraz ostatni rachunek lub fakturę VAT za energię elektryczną (w przypadku wyboru płatności na rachunek bankowy zakładu energetycznego).

Ośrodek wypłacał dodatki energetyczne do kwietnia 2022 r. Łącznie wydatki na wypłatę świadczeń oraz obsługę zadania wyniosły 14.409,73 zł.

XX. Karta Dużej Rodziny

Kartę Dużej Rodziny wprowadzono ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. Karta jest środkiem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej, poświadczającym prawo do uprawnień określonych w ustawie.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

W 2022 r. wydano **875** kart tradycyjnych i **874** karty elektroniczne dla **407** rodzin.

Łącznie wydatki na ten cel wyniosły 6.308,00 zł.

XXI. Program „Czyste Powietrze”

Na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2007 r. – Prawo ochrony środowiska wydawano zaświadczenia o dochodzie osób ubiegających się o przyznanie dofinansowania do inwestycji proekologicznych.

W 2022 roku wydano zaświadczenia dla **104** rodzin.

XXII. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Do zadań zleconych gminie należy wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom, innym, niż ubezpieczeni, osobom posiadającym obywatelstwo polskie i posiadającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, spełniającym kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje Prezydent Miasta Piotrkowa Trybunalskiego.

Ośrodek w okresie od 01 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku pokrył koszty związane z wydaniem 156 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej (poprzedzonych przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego) na kwotę w wysokości 290,00 zł (dotacja celowa).

XXIII. Zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

W ramach ustawy zrealizowane były następujące świadczenia i zadania:

- **jednorazowe świadczenie pieniężne dla 2.961 osób w wysokości 888.300,00 zł. + koszt obsługi 17.708,16, tj. łącznie 906.008,16 zł;**
- **posiłki w szkole i przedszkolu dla 280 dzieci w wysokości 42.915,25 zł.;**
- **sprawienie pogrzebu 1 osoby w wysokości 3.768,00 zł.**
- w Zespole Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie zatrudniony został od miesiąca maja 2022 r. psycholog (obywatel Ukrainy). Do jego zadań należało między innymi zapewnienie wsparcia oraz nadzór nad realizacją praw i obowiązków przez opiekunów tymczasowych ustanowionych dla małoletnich obywateli Ukrainy. Psycholog nawiązał współpracę z 65 rodzinami z Ukrainy, odbył 115 wizyt w środowisku, udzielił 268 konsultacji 97 osobom, 18 terapii indywidualnych i 6 grupowych. **Koszt zatrudnienia psychologa w 2022 r. wyniósł 22.931,55 zł.**
- Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w 2022 roku dla obywateli Ukrainy wydał:
 - ✓ 46 orzeczeń o niepełnosprawności, w tym:
 - 13 orzeczeń dla osób powyżej 16 roku życia;
 - 33 orzeczeń dla osób przed 16 rokiem życia.
 - ✓ 30 legitymacji dla osób niepełnosprawnych, w tym:
 - 3 legitymacje dla osób powyżej 16 roku życia;
 - 27 legitymacji dla osób przed 16 rokiem życia.
 - ✓ 1 kartę parkingową dla osoby niepełnosprawnej.

Środki finansowe wykorzystane na powyższy cel wyniosły 9.937,65 zł.

- w ramach świadczeń rodzinnych w 2022 roku wypłacono świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy (art. 26) **dla 194 rodzin (2 223 świadczenia) na kwotę 578.698,60 zł:**
 - 1.414 zasiłków rodzinnych na kwotę 166 207,76 zł,
 - 388 dodatków do zasiłku rodzinnego 44 678,78 zł,
 - 4 jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka 4 000,00 zł,
 - 50 świadczenia z tytułu świadczenia rodzicielskiego 47 052,00 zł,
 - 127 świadczeń zasiłków pielęgnacyjnych 27 391,06 zł,
 - 107 świadczeń pielęgnacyjnych 226 521,10 zł,
 - 96 świadczeń z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (15 osób) 55 982,31 zł,
 - 37 świadczeń z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne (12 osób) 6 865,56 zł.**Koszty obsługi w/w zadania to 16.543,69 zł.**
- W 2022 roku przyznano stypendia dla 29 uczniów (art. 53) **na kwotę 17.936,29 zł.**

Ponadto w ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni Zespołu Pomocy Środowiskom Rodzinnym czynnie pomagali obywatelom Ukrainy:

- angażowali się w akcje wolontarystyczne; zorganizowali zbiórkę pieniędzy oraz leków i środków medycznych;
- udzielali pełnej informacji dotyczącej sposobu legalizacji pobytu na terenie RP;
- współpracowali z instytucjami pozarządowymi, Referatem Zarządzania Kryzysowego i Obrony w Urzędzie Miasta;
- dyżurowali w Centrum Wsparcia dla Uchodźców przy ul. Dmowskiego 37 w Piotrkowie Trybunalskim – m.in. udzielali informacji, przyjmowali wnioski na jednorazowe świadczenie pieniężne, pomagali sporządzać wnioski do sądu o ustanowienie opiekuna tymczasowego, zapisywali do lekarza, pomagali w realizacji recept lekarskich, załatwiali różne sprawy urzędowe;
- współpracowali z Agencjami Pracy Tymczasowej w celu rozpowszechniania ofert pracy;
- opracowali dwujęzyczną ulotkę z informacjami dla obywateli Ukrainy, a także prowadzili bazę danych obywateli Ukrainy zgłaszających się do Ośrodka;
- skierowali 41 obywateli Ukrainy z 13 rodzin przebywających na terenie gminy Piotrków Trybunalski do objęcia wsparciem w formie paczek żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020. Produkty wydawane były przez Fundację „Divine Mercy”, przy ul. Zamurowej 1 w Piotrkowie Trybunalskim;
- wydali 1 skierowanie dla obywatela Ukrainy do Dziennego Domu Pomocy Społecznej z pełnym zakresem usług;
- prowadzili 3 procedury Niebieskie Karty w Centrum Wsparcia dla Uchodźców w Piotrkowie Trybunalskim; w ramach jednej z prowadzonych procedur, Sąd wydał postanowienie o umieszczeniu 2 dzieci, na czas trwania postępowania, w placówce opiekuńczo – wychowawczej;

- na zlecenie Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi przeprowadzili rekrutację dzieci ukraińskich do udziału w obozie sportowo – językowym (z nauką języka polskiego). Wzięło w nim udział 9 dzieci będących obywatelami Ukrainy w wieku 8 – 15 lat;
- w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem EURO-CENTRUM, przeprowadzili rekrutację dzieci z rodzin ukraińskich do projektu „Spotkania”, który realizowany był w okresie wrzesień – październik 2022 r. W projekcie wzięło udział 28 dzieci;
- wytypowali i przekazali 60 uczniom ukraińskim WYPRAWKI SZKOLNE w postaci plecaków z wyposażeniem – w ramach współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem.

XXIV. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

Na dzień 31 grudnia 2022 roku zadania z zakresu pomocy społecznej realizowało **120** pracowników Ośrodka, w tym:

- **71** osób w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,
- **6** osób w Centrum Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych,
- **5** osób w Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- **11** osób w Zespole ds. Świadczeń Rodzinnych,
- **5** osoby w Zespole ds. Dodatków Mieszkaniowych,
- **19** osób w Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka.

Na bieżącą i inwestycyjną działalność Ośrodka wydatkowano kwotę 5.954.109,49 zł (**środki własne 4.585.136,49 dotacja 1.368.973,00 zł**).

W 2022 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach z zakresu:

Lp	Temat szkolenia/konferencji	osoby
1	„Szkolenie z Oprogramowania do obsługi Dodatku Osłonowego”	1
2	„Zmiany w ubezpieczeniach społecznych i zasiłkach chorobowych w 2022 r.”	1
3	„Szkolenie polskiego języka migowego”	12
4	„Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych 2022 w praktyce – najnowsze zmiany z uwzględnieniem rozwiązań Polskiego Ładu”	1
5	„Świadczenie pielęgnacyjne – aktualności 2022”	1
6	„Bieżące problemy gospodarki finansowej, rachunkowości i sprawozdawczości w jednostkach pomocy społecznej ”	1
7	„Szkolenie dla nowo powołanych członków WZOON”	2
8	„Prowadzenie i Archiwizacja dokumentacji pracowniczej”	1
9	Szkolenie z „Wprowadzanie danych do ewidencji małoletnich z Ukrainy zgodnie ze specustawą”	3
10	„Wsparcie rodziny, piecza zastępcza. Bilans przeszłości”	2
11	Spotkanie konsultacyjno-szkoleniowo-promocyjne dot. programu „Aktywny Samorząd”	2
12	„Deinstytucjonalizacja usług społecznych-dobre praktyki”	1
13	„Świadczenia rodzinne krok po kroku”	1
14	„Postępowanie cywilne przed sądami pierwszej i drugiej instancji z uwzględnieniem	2

	przepisów covidowych"	
15	Konferencja „Wsparcie Rodziny i piecza zastępcza”	2
16	„Zmiany w naliczaniu listy płac”	1
17	Konferencja „Integracja cudzoziemców w świetle przepisów ustawy o pomocy społecznej i ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”	2
18	„Praca ze sprawcą przemocy”	3
19	„Praca z rodziną biologiczną. Powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.”	9
20	Konferencja „Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie w kontekście współdziałania międzyinstytucjonalnego”	4
21	„Praca z trudnym klientem”	37
22	„Wypalenie zawodowe”	37
23	„Dialog motywujący”	24

Razem koszty szkoleń łącznie z kosztami dojazdu i zakwaterowania wyniosły: 35 249,72 zł.

XXV. Podsumowanie

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie na realizację powyższych zadań oraz ich obsługę wydatkował kwotę w wysokości 117.090.118,38 w tym:

1. środki własne miasta: 23.575.180,99 zł,
2. dotacja z budżetu państwa: 88.149.854,24 zł,
3. środki pozabudżetowe: 5.365.083,15 zł;

Powyższe kwoty zawierają koszty obsługi realizowanych zadań.

2. Wybrane zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w latach 2019-2022

Wybrane zadania realizowane przez Ośrodek w latach 2019 - 2022 przedstawione są w układzie tabelarycznym na stronach 57-58.

XXVI. Bilans potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 2023 roku

Potrzeby z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Ośrodek w 2023 roku przedstawione są w układzie tabelarycznym na stronach 59-63.

Wybrane zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w latach 2019-2022

ZADANIA		2019	2020	2021	2022
Zasiłek Stały	osoby	587	547	505	459
	wydatki	2.884.433,64	2.661.057,80	2.458.026,94	2.546.755,53
Składki zdrowotne dla osób korzystających z zasiłków stałych ze świadczeń rodzinnych nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu					
	osoby	716	475	645	632
	wydatki	499.563,18	545.538,71	577071,90	656.008,00
Zasiłek Okresowy	osoby	1.014 rodzin/2.222 os.	935 rodzin/ 1942 os.	829 rodzin 1631 os.	813 rodzin 1537 os.
	wydatki	1.593.503,56	1.607.673,40	1.354.370,50	1.299.691,88
Zasiłek celowy, w tym:	osoby	895 rodzin	786 rodzin	747	444
	wydatki	747.661,93	618.498,69	623.842,83	286.300,54
wypoczynek letni		48 dzieci – 800,00			
zaopatrzenie w opał		561 rodzin -381.228,80	521 rodzin -358.845,00	485 rodzin 370.058,85	63 45.422,65
Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania", w tym:					
	osoby	3.083	2.776	2294	1975
	wydatki	2.947.774,60	2.538.798,70	2.165.121,14	2.045.257,10
zasiłki na zakup posiłków	osoby	3.078 osoby/ 1.407 rodzin	2.725 osoby/ 1282 rodzin	2241osób 1111 rodzin	1937 989
	wydatki	2.851.207,15	2.443.210,00	2.077.268,00	1.933.858,00
dożywianie uczniów w szkole		142	135	57	73
		44.443,90	21.279,40	12.691,70	27.293,50
dożywianie w formie "gorącego posiłku"	osoby	115	39	30	28
	wydatki	52.123,55	50.359,30	51.446,80	60582,60

Pomoc pieniężna dla rodzinnej pieczy zastępczej	osoby	120 rodzin/182 dzieci	118 rodz/ 173 dzieci/ 41 pełnoletnich wychow.	118 rodz./ 168 dzieci/ 41 pełnoletnich wych	111 rodz./150 dzieci/37 pełnoletnich wychowanków
	wydatki	1.544.218,93	1.741.686,49 (w tym realizacja projektu 109.690,68)	1.777.949,66 (w tym projekt 399.433,88)	1.655.387,49 (w tym projekt 514.673,85)
Pomoc finansowa dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze					
	osoby	34 +69 (500+) =103	28	31	27
	wydatki	389.458,44 (w tym 182.762,60 z tytułu 500+)	170.411,61	162.802,80	181.402,41
Pomoc finansowa na zagospodarowanie dla pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych	osoby	5	12	8	8
	wydatki	10.000,00	25.154,00	16.000,00	16.000,00
Ponoszenie przez gminę kosztów pobytu w domach pomocy społecznej	osoby	282	278	239	254
	wydatki	7.608.032,56	7.569.259,81	8.231.467,71	8.950.071,20
Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności		2.319 orzeczeń	1.929 orzeczeń	2024 orzeczeń	2144 orzeczeń
	osoby	674 legitymacje	342 legitymacje	399 legitymacje	578 legitymacji
		542 karty parkingowe	375 kart parkingowych	469 kart parkingowych	534 kart parkingowych
	wydatki	543.608,10	565.043,33	589.678	603.586
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych – bez WTZ (środki algorytmowe)	osoby+opiekunowie/wnioskodawcy	1.690	1.152	1.711	1.750
	wydatki	1.430.650,03	1.368.027,16	1.754.239,98	2.232.932,79
Warsztaty Terapii Zajęciowej	uczestnicy	95	95	100	100
	wydatki	1.719.120,00	1.947.120,00	2.061.532,33	2.589.600
Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych” – Moduł III	wnioskodawcy wydatki		261 281.534,00	0 0,00	0 0,00

BILANS POTRZEB MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W 2023 ROKU

Zadania szczegółowe	Termin realizacji	Źródła finansowania	Koszt zadań	Realizatorzy
1. Zasiłki stałe	cały rok	oczekiwana dotacja celowa	2.500.000,00	MOPR
2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób korzystających z: • zasiłków stałych, • świadczenia rodzinne	cały rok	oczekiwana dotacja celowa	220.000,00 492.000,00	MOPR
3. Zasiłki na zakup posiłku lub żywności (wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”)	cały rok	środki własne oczekiwana dotacja celowa	920.000,00 1.380.000,00	MOPR
4. Zasiłki celowe, w tym: - zasiłki na ogrzewanie w tym opał - zasiłki na inne potrzeby (np. leki, energia, gaz, malowanie, remont, odzież, obuwie itp.,) - specjalne zasiłki celowe - pogrzeby	cały rok	środki własne	400.000,00	MOPR
5. Zasiłki okresowe: -	cały rok	oczekiwana dotacja celowa	1.300.000,00	MOPR
6. Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki przyznane przez sąd	cały rok	oczekiwana dotacja celowa	210.000,00	MOPR
7. Wypłata dodatków mieszkaniowych wraz z kosztami obsługi	cały rok	środki własne	4 944 240,00	MOPR
8. Wypłata: - zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami - wypłata świadczeń pielęgnacyjnych - wypłata zasiłków pielęgnacyjnych - zasiłek dla opiekuna - opłacanie składek emerytalno-rentowych osobom	cały rok	dotacja celowa środki własne	29 875 000,00	MOPR

pobierającym świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna - opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna - funduszu alimentacyjnego oraz koszty obsługi				
9. Wydawanie decyzji do noclegowni dla osób bezdomnych	cały rok			Schronisko dla bezdomnych
10. Współpraca i kierowanie dzieci do organizacji pozarządowych, kościołów organizujących okolicznościowe zabawy, paczki i pomoc materialną najuboższym rodzicom	cały rok			MOPR, Caritas, TPD, PCK, Rady osiedli, kluby sportowe i inne
11. Praca socjalna z rodziną naturalną w celu przywrócenia zdolności wychowawczych i umożliwienie powrotu dziecka do rodziny naturalnej	cały rok			MOPR, Pogotowie Opiekuńcze, Dom Dziecka, Świetlica Środowiskowo Spocjoterapeut. „Bartek”
12. Udzielanie porad prawnych, psychologicznych, pedagogicznych, pomocy socjalnej osobom, które znalazły się w sytuacji kryzysu osobistego (np. utrata pracy, śmierć członka rodziny, kalectwo, długotrwała choroba, zaburzenia psychiczne, przemoc w rodzinie, alkoholizm, narkomania).	cały rok	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		MOPR OIK
13. Przyznanie decyzją administracyjną świadczeń w postaci usług specjalistycznych z zakresu rehabilitacji psychicznej i społecznej w ŚDS. Realizacja usług z zakresu rehabilitacji psychicznej i społecznej w ŚDS.	cały rok			MOPR ŚDS
14. Przyznanie decyzją administracyjną świadczeń w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych w DDPS. Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych przez DDPS.	cały rok			MOPR DDPS
15. Przyznanie decyzją administracyjną świadczeń w postaci usług	cały rok			

opiekuńczych osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może im takiej pomocy zapewnić. Realizacja usług opiekuńczych na rzecz osób samotnych przez DDPS. 16. Kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. 17. Tworzenie odpowiednich warunków do dziennego pobytu, zaspokajanie potrzeb kulturalnych i towarzyskich, organizowanie prac w ramach terapii zajęciowej, zapewnienie co najmniej jednego posiłku w trakcie przebywania, udostępnienie urządzeń do utrzymania higieny osobistej. 18. Pomoc osobom niepełnosprawnym w tym: <u>rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych</u> - likwidacja barier architektonicznych; - likwidacja barier technicznych i w komunikowaniu się; - zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze; - zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny; - przyznawanie dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych; - prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych; - dofinansowanie zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki; - dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika <u>rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych</u> - wyposażenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych; - przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej - zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu	cały rok		1.850.000,00	MOPR DDPS
	cały rok	środki własne	9.500.000,00	MOPR
	cały rok			DDPS MOPR
	cały rok	PFRON	202.600	MOPR Centrum Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych
		PFRON	85.025	
		PFRON	1.075.500	
		PFRON	18.240	
		PFRON	1.398.938	
		PFRON	2.769.600	
		Środki Powiatu Miasto Piotrków Tryb	307.733	
	cały rok	PFRON	180.051	
	cały rok	PFRON	12.960	
		PFRON	50.000	PUP
		PFRON	30.000	
	cały rok	PFRON	84.860	

19. Wydawanie orzeczeń: - o stopniu niepełnosprawności - o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia - oraz wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym 20. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny (asystent) 21. Zestawienie potrzeb w zakresie pieczy zastępczej 1. Przyznanie pomocy pieniężnej na: - pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, - kontynuowanie nauki i usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, - udzielenie pomocy rzeczowej na zagospodarowanie dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, - udzielenie jednorazowej pomocy na pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka, - wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych, - pozostałe wydatki związane z utrzymaniem dziecka w pieczy zastępczej, - szkolenie kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej, - dodatek wychowawczy, - wypłata dodatku wychowawczego wraz z obsługą programu - dzień rodzicielstwa zastępczego, - obsługa zadania. 22. Udzielanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, realizacja dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego wraz z kosztami obsługi		środki własne dotacja celowa		MOPR Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
		środki własne	330.090,00	MOPR
	cały rok	środki własne oczekiwana dotacja celowa	3.004.975,00	MOPR
		środki własne dotacja celowa	207.483,00	MOPR

23. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej 24. Współpraca z Radami Osiedlowymi w Piotrkowie Tryb. 25. Wydatki na działalność OPS	cały rok			MOPR
	cały rok			MOPR
	cały rok	środki własne	5.558.052,00	MOPR
		dotacja celowa	999.600,00	